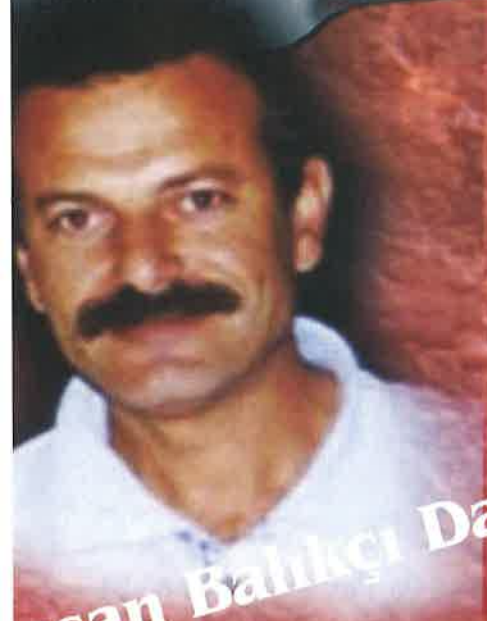

**Rüşvet havuzu'na
tiraz ölüm getirdi**

20 milyarlık cinayet

**Bir elektrik
faturalık can**

Kaçak elektrik kullananlara karşı savaş açan TEDAŞ yöneticisinin, bir fabrika sahibinin 20 milyara tuttuğu elektrikten dolayı tarafından öldürüldüğü iddia edildi

Hasan Balıkcı Davası

Sonuçlandı

TMMOB ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI

1954
2004

KAYBETTİKLERİMİZİN ARDINDAN

Hasan Balıkcı davasında Şanlıurfa Ağır Ceza Mahkemesi 16. duruşmada kararını verdi; tetikçiler, azmettirici ve işbirlikçiler hak ettikleri cezalara çarptırıldılar.

Karar duruşmasını izlemek üzere çok sayıda EMO yöneticisi, çalışma arkadaşları ve yakınlarıyla beraber EMO İzmir Şubesi'ni temsilen Yönetim Kurulu Başkanı Musa Çeçen ile Şanlıurfa'daydık.

Karar mahkeme koridorlarında alkışlarla ve "yaşasın adalet" sesleriyle karşılandı ve sonrasında Adliye Sarayı önünde EMO Başkanı Kemal B. Ulusaler tarafından basın açıklaması yapıldı. Bilinen suçluların cezalandırılmasının olumlu olduğu ancak gerçek suçlu mafya-siyaset-bürokrat üçgenindeki kişilerin açığa çıkarılması gerekliliği vurgulandı. Kimlerdi bunlar ve eylemleri nelerdi? Defalarca sorulduğu gibi:

- Adana TEDAŞ'ta kaçak elektrik kullanımına göz yumanlar var mıydı?
- O dönemde kaçak elektrik kullandığı için Hasan Balıkcı tarafından enerjisi kesilen Özlem Plastik'in enerjisini kimler açtırmıştı, araya giren hatırlı kişiler mi vardı, varsa bu kişiler kimlerdi?
- Bu hatırlı kişilerin gücü neydi? Bu gücü kimden almaktaydılar ki kendi isteği dışında Hasan Balıkcı'yı Şanlıurfa'ya gönderebilmişlerdi?
- Kaçak elektrik kullanan firmalara göz yumularak onlardan belli miktarlarda para toplanıp bir havuz oluşturulduğu ve bu havuzdan beslenen bürokrat ve siyasetçilerin olduğu iddiaları doğru muydu, bu konu araştırılmış mıydı?

Bu sorulardan hiç kimse kaçamaz, kaçmamalıdır. Demokrasi, şeffaflık ve eşitlik temelinde hukukun egemen olduğu bir ülke yaratmak hepimizin hedefi olmalıdır ki Hasan Balıkcı'ların mücadelesi boşa gitmesin.

Odamız bu duyarlılıkla olayı sahiplenmiş, eşi ve çocuklarının yanında olmuştur. Kamu adına yaptığı görevi layıkıyla yürüten, baskılardan, sürgün tehditlerinden yılmayan; EMO örgütlülüğü içinde yer alan, sendikal mücadelede hep önlere bulunan bir kişinin eşi nasıl biri olabilirdi? Bu süreçte tanıdık Şengül Balıkcı'yı. Hasan'ın cansız bedenini hastanede gördüğünde, İzmir'de Hasan Balıkcı Parkı'nın açılışında okuduğu şiirde "Büyük kızım anlayabiliyor ama dört yaşındaki kızıma nasıl anlatacağım ben" dediğinde, EMO Genel Kurulu'nda Hasan Balıkcı Etik Ödül Yönetmeliği oybirliği ile kabul edildikten sonra ilk ödül plaketine aldığı anda ve bugüne kadar hiçbir Genel Kurulda yaşamadığım şekilde tüm salon onu ayakta alkışladığında o hep dimdikti.

Ama, karar açıklanıp Adliye önüne basın açıklaması için indiğimizde, o da artık dayanamamış ve "Hepinize teşekkür ediyorum, hepinizi çok seviyorum" derken gözlerinden yaş

boşaldığını ilk defa görmüş ve bizler de duygulu anlar yaşamıştık. Biz de seni seviyoruz ve önünde saygıyla eğiliyoruz sevgili Şengül Balıkcı. Sonuna kadar bu işin peşini bırakmayacağız ve hep yanında olacağız.

Zaman kısıtlı olduğu için gündüz Şanlıurfa'da duruşma salonundan başka yer görmedik ancak Diyarbakır'da akşamüstü çevreyi tanıma olanağımız vardı. Diyarbakır ülkemiz ölçeğine göre büyük ve modern bir kent görünümünde. Bir süre yürüyüşten sonra faytonla devam ettik. Çevredeki insanların şaşkın bakışları dikkatimi çekince, faytoncudan şehrin tek faytonuyla seyahat ettiğimi ve on yıl aradan sonra yeniden çalışmaya başladığımı öğrenip bakışların nedenini anladım. Neden on yıl önce bıraktığını ve yeniden aynı işe başladığını sorduğumda derin bir iç çekerek verdiği cevap aslında olan biten her şeyi anlatıyordu. "Beyim" dedi, "Nasıl anlatayım sana, on yıl önce başka bir Diyarbakır vardı, sonra her şey karıştı, yasaklandı, şehir öldü. Şimdilerde ise yeniden canlandırmaya çalışıyoruz". Umutluydu, yeni bir başlangıçtan. Faytonla gezerken bize şaşkınlıkla bakan insanların gözlerinde de umut gördüm, sevinç gördüm. Eskiden olduğu gibi yabancı yüzleri görmenin mutluluğunu yaşıyorlardı. Sanki şehirlerine yeniden bahar geliyordu.

İlk defa gittiğim kentlerden etkilenmişim. İzlenimlerimi sizlerle paylaşmak istedim. Yazıyı kaleme alırken Ahmet Piriştina'nın ölüm haberi ile sarsıldım.

Şehir adamını yitirmişti; İzmir, Ahmet Piriştina'yı kaybetmişti. Oysa, İzmir adının yanında ne güzel duruyordu, Piriştina adı. İzmir'e layık, İzmir'e yakışan biriydi o. Neydi onu farklı kılan?

Çeşitli kesimlerle sıcak ilişkiler kurma başarısı, demokratik bir yönetim tarzı ve kire pasa bulaşmamaya dikkat eden bir kişilikle hukuka saygılı bir yönetici..

Ahmet Piriştina bu özellikleriyle bulunduğu siyasi çizgide hep olması gereken ama son dönemlerde unutturulan ve özlenen bir profil oluşturdu. O iyi yanları eksiklik ya da anlaşmazlıklarımızdan daha fazla olan biriydi. Kamusal yarar ve hukukun üstünlüğünün hayata geçirilmesi için büyük çaba gösterdi. Bu dönem en azından geçen dönemde yaşanan iletişimsizliğin ortadan kaldırılması ve hep bahsettiği o "ortak akıl" gerçekleştirilme umudumuz vardı. Onu gerçekleştirdikleri ve demokrat kişiliği ile anacağız.

Aynı gün aynı saatte bir başka ağabeyimizi daha uğurladık son yolculuğuna. Güngör Gürsel'i yitirdik.. Yaşamını mesleğine adayan, iyi yetişmiş, bilgisini, deneyimlerini genç meslektaşlarına aktarma çabasında, eğitimler veren, kitaplar yazan biriydi o.

Ürettikleri ile onları daima anımsayacağız..

Sağlıkla kalın.

Mükremin ZÜLKADİROĞLU
EMO İzmir Şb. YK Üyesi

1954
TMMOB
ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ
ODASI
İZMİR ŞUBESİ BÜLTENİ
YIL:16 SAYI:170 TEMMUZ 2004

Elektrik Mühendisleri Odası
İzmir Şubesi Adına Sahibi:
Musa ÇEÇEN

Yazı İşleri Sorumlusu
Şemsettin BABADAĞ

Yayına Hazırlayan
Kamer TÜRKYILMAZ

Ayda bir çıkar.
Elektrik Mühendisleri Odası
İzmir Şubesi Üyelerine Ücretsiz Yollanır.

EMO İzmir Şubesi Bülteninde yayınlanan her türlü haber ve yazı izin almak koşulu ile kullanılabilir. Yayınlanan yazılardan yazarları sorumludur.

Yayın Komisyonu:

Aynıl GÜNDÜZ, M. Macit MUTAF, Ahmet BECERİK, Mehmet GÜZEL,
N. Sedat GÜLŞEN, Talat CANPOLAT, Özgür TAMER, M. Serdar ÇINARLI, Murat CEYHAN

Yazışma Adresi:
EMO İzmir Şubesi
1337 Sk. No: 16 K:6
Çankaya-İZMİR
Tel/Fax: 0.232.489 34 35
izmir@emo.org.tr
url:www.izmir.emo.org.tr

Baskı
Altındağ Matbaacılık
Baskı Tarihi: 6.7.2004

ŞUBEMİZİN 36. KURULUŞ YILDÖNÜMÜ KUTLANDI

8 Haziran 1968 yılında ilk Genel Kurulu'nu gerçekleştiren Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi olarak, 36. Kuruluş Yıldönümümüzü etkinliklerle kutladık.

Şubemiz, toplumsal duyarlılığı göz önünde bulundurarak kuruluşunun 36. yılında, 8 Haziran 2004 tarihinde "Küreselleşmenin Halk Kitleleri ve Mühendislik Alanlarına Etkileri" konulu bir söyleşi düzenledi. EMO YK Eski Başkanı Ali YİĞİT ve Küresel Barış ve Adalet Koalisyonu Sözcüsü Tayfun MATER'in konuşmacı olarak katıldığı söyleşinin ardından "Madencinin Yaşamı" konulu dia gösterisi Birol ÜZMEZ tarafından sunuldu.

Konuşmasına küreselleşme kavramını tanımlayarak başlayan Ali YİĞİT; küreselleşmenin siyasal, ekonomik ve kültürel olmak üzere üç boyutunun olduğunu belirtti. Küreselleşmenin sosyal devlet fikrini yoksaydığını bunun da özelleştirme uygulamaları olarak yansıdığını ifade eden Ali YİĞİT; özelleştirmeyle ilgili ilk tartışmaların kâr-zarar eksenli olduğunu vurguladı. Konuşmasını; "Bugün gelinen noktada, artık tamamen IMF ve Dünya Bankası'nın emir-komuta zinciri içerisinde bir özelleştirme süreci yaşanıyor; eskiden ortada göstermelik bir tartışma varken, bugün bir dayatmayla özelleştirmeler gerçekleştiriliyor..." diyerek sürdüren Ali YİĞİT küreselleşmenin kurumsal ayakları olan IMF, Dünya Bankası, Dünya Ticaret Örgütü'nün gelişim süreçlerini inceledi.

Küreselleşmenin meslek alanına yansımalarına da değinen YİĞİT; IMF ve DB tarafından örgütsüz ve nitelsiz emeğin teşvik edildiği bir döneme geldiğini, GATS ve DTÖ'nün hizmet sözleşmelerini gündeme getirerek TMMOB'nin hegemonyasını kırma planları

olduğunu vurguladı. Son zamanlarda yabancı uyruklu mühendis çalıştırılmasının gündeme getirildiğini bununla örgütsüz emek gücünün oluşturulmaya çalışıldığını belirtti.

Küresel Barış ve Adalet Koalisyonu Sözcüsü Tayfun MATER, küreselleşme karşıtı hareketin gelişim sürecini aktararak; Dünya Sosyal Forumu ve Avrupa Sosyal Forumu çalışmalarına ilişkin bilgiler verdi. Büyük Ortadoğu Projesi (BOP) hakkında görüşlerini açıklayan Tayfun MATER; NATO Anayasasının tamamen dışına çıkılarak sınırların yaygınlaştırılmasının bu projeye amaçlandığını dile getirdi. NATO'nun Afganistan'a bulaştığı gibi Irak'a da bulaşmasının istendiği ve zorla demokrasi getirilmeye çalışıldığını vurgulayan MATER bunun sonuçlarının umulduğu gibi olmadığını belirtti.

Söyleşinin ardından Birol ÜZMEZ'in sunduğu Madencinin Yaşamı konulu dia gösterisi katılımcılarca izlendi.

ELEKTRİK İÇ TESİSLERİ YÖNETMELİĞİ DEĞİŞİKLİĞİ

Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği'nde değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 16.06.2004 tarih ve 25494 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girdi. 13 maddeden oluşan yönetmelik esas olarak Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliğinde; kısaltmalarla ilgili 5. madde, sayaçlarla ilgili 18. madde, denetimle ilgili 9. madde, topraklamalarla ilgili 43., 44., 45., 47. maddeler, enerji odası, kablo bacası ile ilgili 51. madde ve güç faktörü ile ilgili olarak 53. madde ile Yönetmelik ekinde yer alan muayene form örneklerinde düzenlemeye gidilmiştir.

Yönetmeliğin 19. maddesinde yapılan değişiklik ile Denetim Kuruluşunun vereceği uygunluk belgesine sahip

olan elektrik iç tesisinin TEDAŞ tarafından tekrar muayene edilmesine gerek bulunmadığı şartı getirildi. Yönetmeliğin 53.b.6 maddesinde ise net olmayan ifadeler kullanılarak kompanzasyon projelerinin yapılmasına ilişkin hüküm kaldırılarak " .. 9 kW'ı geçen yeni yapılardaki ortak kullanım amaçlı kazan dairesi vb. motorlarda güç faktörünün ilgili mevzuatta ön görülen değere çıkartılabilmesi için en azından yükte birlikte devreye girip çıkan bir kondansatörün tesis edilmesi" tariflenmektedir.

Yönetmelik değişikliklerini tüm detayları ile incelemek isteyen üyelerimiz dokümanın tamamını www.izmir.emo.org.tr adresinden edinebilirler.

ELKİMA TRAF0 FABRİKASI GEZİSİ

Kemalpaşa Organize Sanayi Bölgesi'nde yer alan Elkima Trafo fabrikasına 10 Haziran 2004 tarihinde teknik bir gezi düzenlendi. Daha çok yeni mezun üyelerimizin trafolar hakkında bilgi birikimlerini artırmak amacıyla düzenlenen teknik geziye 12 üyemiz katıldı.

Elkima Elk. Ltd. Şti. Genel Müdürü Fahrettin SELÇİK ve Fabrika Müdürü Koray SELÇİK'in fabrika hakkında verdiği genel bilgilerin ardından Bahadır TEMİZ trafolar hakkında genel bilgilendirmede bulundu. Bu bölümde trafoların yapısal özellikleri, trafolarla sınıflandırma, trafoların elektrik makineleri içindeki yeri, trafoların genel özellikleri, trafoların bileşenleri, trafoların yükte çalışmaları, kısa devre deneyi ile trafoların kısa devre gerilimi ve bakır kayıplarının bulunması, trafoların verimleri, trafo sargıları, trafolarla gerilim ayarı, trafolarla soğutma, üç fazlı trafolarla bağlantı grupları, trafoların ürettiği harmonikler ve etkileri, trafolarla polarite, trafoların paralel çalışmaları, üç fazlı trafoların yükleme sınırları, trafo siparişinde verilmesi gereken bilgiler, trafoların devreye alınmasından önceki hazırlıklar, trafoların devreye alınması, rutin deney, tip deney, ve özel deneyler için genel şartlar, transformatörlerin bakım testleri, trafodan yağ numunesi alımı, transformatör yağlarının özellikleri, transformatör yağı deney sonuçlarının değerlendirilmesi, trafo yağlarının bakımı, trafo arızaları, trafolarla arıza teşhisi ve nedenleri, trafoların korunması, parafudrlar, kısa devrelerin etkilerine karşı trafoların korunması, trafolarla

meydana gelen bir arızaya karşı sistemin korunması, tam kapalı (hermetik) tip dağıtım transformatörleri, oksitlenme ve etkileri, atmosfere açık genişleme depolu trafolar, hermetik trafoların avantajları, hermetik trafolarla kullanılan koruma cihazları, hermetik trafoların kullanımında dikkat edilecek konularla değinildi.

Öğleden sonra üyelerimiz trafo imalatına ilişkin aşamaları görme fırsatı buldular. Daha sonra trafolarla ilişkin test ve deneylerden bazıları laboratuvar ortamında gerçekleştirildi.

Son bölümde EMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi Avni GÜNDÜZ trafoların işletme, bakım ve onarımını konu alan bilgilendirmede bulundu. Bu bölümde güç trafolarının tanımı, önemi, kuramı ve kullanım alanları, yapısı, işletmesi, bakımı, arıza teşhisi ve onarımı konularına değinildi.

HUKUK ÇALIŞMALARI

EMO internet sayfasına Odamız tarafından yürütölen hukuksal çalışmalara ilişkin bilgiler eklendi. Şimdilik özet olarak; Fen Adamlarının Yetki Gücüne ilişkin dava, İşletme Sorumluluğuna ilişkin dava, Asansör Yönetmeliğinin kimi maddelerinin iptali için açılan dava, Boğaziçi EDAŞ İhalesine karşı açılan dava, TÜPRAŞ Davasına müdahale talebi hk

Odamızın yaptığı hukuksal girişimlerle ilgili bilgi verilen web sayfası ileriki süreçte Şubelerde yürütölen davalarla birleştirilerek üyelerimizin bilgisine ve önerilerine zenginleştirilerek sunulacaktır.

Bilgi almak isteyen üyelerimiz www.emo.org.tr adresini ziyaret edebilirler.

YENİ NESİL HABERLEŞME SİSTEMLERİ SEMİNERİ

3 Haziran 2004 tarihinde Şubemiz YK üyesi, DEÜ Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü öğretim görevlisi Elk. Elo. Y. Mühendisi Özgür TAMER tarafından Yeni Nesil Haberleşme Sistemleri başlıklı seminer gerçekleştirildi. Yeni Nesil Haberleşme Sistemleri, 3. Nesil Haberleşme Sistemi, Yeni Hizmetler ve Teknolojik Altyapıları konularının aktarıldığı seminere 10 üyemiz katıldı.

ELEKTRONİK MÜHENDİSLERİNİN ELEKTRİK PROJE YAPMA YETKİLERİ

İki elektronik mühendisinin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına başvurularında; 1991 yılında elektronik mühendisliğini bitirdikleri, 1996 yılı sonuna kadar Kayseri ve Civarı Elektrik TAŞ de İşletme Müdürü olarak çalıştıkları ve şu anda serbest mühendis olarak çalıştıkları, özel ve resmi kurumlara bir çok iç tesisat, ENH ve trafo tesisi projesi çizdikleri ve taahhüdünde buldukları belirtilerek, Osmaniye TEDAŞ tarafından elektronik mühendislerinin proje çizemeyeceği belirtilerek Müessesenin talimatlandırılması talep edilmektedir.

Bakanlığın 11 Haziran 2004 tarih ve 8162 sayılı yazısında Elektrik İç Tesisleri Proje Yönetmeliğinin 3. maddesinin 2. paragrafındaki hüküm doğrultusunda, EMO'dan elektrik konusunda SMM belgesi almış daha önce elektrik projesi hazırlayarak onaylatmış olan elektronik mühendislerinin ve ayrıca EMO'dan daha önce elektrik konusunda SMM belgesi almamış ancak daha önce elektrik projesi hazırlayarak onaylatmış olan elektronik mühendislerinin, gereken belge ve bilgiler ile birlikte EMO ya müracaat ederek, SMM belgeleri almaları halinde elektrik projeleri hazırlayabilmeleri uygun mütalaa edildiği vurgulanmıştır.

ELEKTRONİK SAYAÇLAR HAKKINDA DUYURU

Elektrik dağıtım sisteminde kullanılacak elektronik sayaçların asgari şartları TEDAŞ Genel Müdürlüğü Yönetim Kurulunun 18.06.2002 tarihli kararı ile yürürlüğe girmiş, tek ve üç fazlı aktif sayaçlardan yeteri kadar miktar üretilmesi sebebi ile TEDAŞ'dan onay alan sayaçlar 01 Ocak 2003 tarihinden itibaren abonelerde aranmaya başlanılmıştır.

Tek ve üç fazlı sayaçların dışında abonelerin gereksinimi olan Aktif – Reaktif (kombi) özellikteki sayaçlarda yeni asgari şartlara uygun olarak 01 Ocak 2003 tarihine kadar üretilerek piyasaya girememiş, ancak abonelerin mağdur olmamaları

için sayaç kullanım süresi 31 Aralık 2002 tarihinde sona eren bu tip sayaçların kullanım süreleri son olarak 31 Mayıs 2004 tarihine kadar uzatılmıştır.

Yeni asgari şartlara uygun şartlara sahip bu tip sayaçların yeteri kadar üretilmiş ve TEDAŞ tarafından da onay alarak piyasaya girmiş olması nedeni ile eski özelliklere sahip sayaçların kullanılmasına izin verilmemektedir. Onaylanmış sayaç markalarının listesi, asgari şartlarla ilgili açıklamalar ve diğer bilgiler www.tedas.gov.tr/mas.htm adresinden edinilebilir.

ENERJİ DESTEĞİNİN UYGULANMASINA İLİŞKİN TEBLİĞ

29 Ocak 2004 tarih ve 5084 sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşviği ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanununun 6. maddesinde yer alan Enerji Desteğinin uygulanmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amacı ile Hazine Müsteşarlığı tarafından çıkartılan tebliğ 09 Haziran 2004 tarih ve 25487 sayılı Resmi Gazetede yayınlandı.

Tebliğ, DİE Başkanlığınca 2001 yılı için belirlenen fert başına GSYİH tutarı 1500 ABD \$ veya daha az olan illerdeki enerji desteğini kapsamaktadır.

Tebliğ kapsamında enerji desteğinden yararlanacak tesisler ile bu tesislerin destekten hangi oranda yararlanacakları il düzeyinde vali ya da vali yardımcısı başkanlığında Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğü, Vergi Dairesi, SSK İl Müdürlüğü, TEDAŞ ve varsa OSB den birer temsilci ile oluşturulacak "Enerji Desteği Komisyonu" tarafından belirlenmesi tariflenmiştir.

AÇIKLAMA

EMO İzmir Şubesi Bülteni 169.Sayısında yer alan SMM Sorunları Forumu yazısında "*TEDAŞ proje servisinde SMM'lere kötü muamele yapılmakta, adeta aşağılanmaktadır*" ifadesi kullanılmıştır. Bu ifade, bir üyemizin geçmişte yaşadığı olumsuzluğu yansıtan kişisel görüşüdür.

EMO İzmir Şubesi
Yönetim Kurulu

BAYINDIRLIK 2004

TEDAŞ 2004

BİRİM FİYAT KİTAPLARINI

Şubemizden temin edebilirsiniz.

MÜHENDİS ADAYLARI PROJELERİNİ SERGİLEDİ

DEÜ Mühendislik Fakültesi Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü; mezuniyet aşamasındaki öğrencilerin çalışma hayatında görev alacakları özel ve resmi kuruluşlar ile tanışmalarını sağlamak amacıyla 17 Haziran 2004 tarihinde Bitirme Projeleri Sergisi düzenledi.

DEÜ Buca Yerleşkesi'nde düzenlenen sergide öğrenciler; mühendislik eğitimleri boyunca edindikleri bilgileri kullanarak gerçekleştirdikleri bitirme projelerini poster biçiminde sundular.

Etkinlikte ayrıca Murat CEYHAN tarafından Odamızı tanıtıcı bir sunum yapıldı.

SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI FUARI

İzmir Yerel Gündem 21 Yürütme ve Kolaylaştırıcı Kurulu'nun öncülüğünde Türkiye'de ilk kez başlatılan İzmir Yerel Gündem 21 ortakları, İzmir Büyükşehir Belediyesi ve sponsor kuruluşlar tarafından ortaklaşa düzenlenen Yerel Gündem 21 4. Ulusal Sivil Toplum Kuruluşları Fuarı 4-5-6 Haziran 2004 tarihlerinde Fuar Kültürpark Alanı'nda gerçekleştirildi.

İzmir metropol alanında faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşları ve Yerel Gündem 21 kentleri arasındaki ilişkileri ve iletişimi daha sağlıklı hale getirmek, sivil toplum kuruluşlarının geniş halk kitlelerine sesini duyurabilmesini sağlamak amacıyla gerçekleştirilen fuarda Şubemiz ve TMMOB'a bağlı diğer odalar da stand açtı.

KOSGEB BİLGİLENDİRME TOPLANTISI

Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) tarafından 9 Haziran 2004 tarihinde Şubemiz Toplantı Salonu'nda bilgilendirme toplantısı yapıldı.

Ar-Ge Çalışmalarını Destekleme Projesi kapsamında DEÜ TEKMER (Teknoloji Geliştirme Merkezi) Ege Bölge Koordinatörü Dr. Sinan PRAVADALIOĞLU ve Pamukkale Üniversitesi TEKMER Md. Vekili Nedim KARA, Uzman Yardımcısı Alper TOPALCA ve Fatih ULAŞANOĞLU bilgilendirmede bulundu.

Ar-ge çalışmalarında; girişimci, nitelikli eleman istihdamı, bilgisayar yazılımı, danışmanlık gibi her türlü desteğin sağlandığı belirtilen toplantıya 13 üyemiz katıldı.

Konu ile ilgili www.kosgeb.gov.tr adresinden ayrıntılı bilgi alınabilir.

BERGAMA VE SOMA ZİYARETLERİ

Şube Yönetim Kurulu üyemiz Şemseddin BABADAĞ ve Şube Müdürü Sedat GÜLŞEN'in katılımı ile 25.06.2004 tarihinde gerçekleştirilen Bergama Temsilciliği ziyaretine Temsilci Nurdoğan KIVANÇ ile SMM üyeler Ali BAYRAM ve Tunç ÖZDEMİR katıldı. Bergama yerinde yaşanan sorunların dile getirildiği ziyarette temsilcilik çalışmaları, üyeler arası ilişkiler, uygulama projelerinin mühendisler tarafından yapılması zorunluluğu, yapı denetim şirketleri vb. konular görüşüldü.

EMO Soma İlçe Temsilcisi Hasan ERGENE'nin Soma Belediye Başkanı olması nedeni ile yapılan ziyaret Emo Manisa İl Temsilci yardımcısı Cemal AKPINAR, Akhisar

Temsilcisi Oğuz GÖKNEL ve Manisa Teknik görevlisi Tuncer ÇALIŞKAN'ın da katılımı ile gerçekleşti. Soma ilçesi yerelinde yapılan çalışmalar Belediye etkinlikleri, mühendislik hizmetleri ve beklentilerin dile getirildiği ziyarette, Belediye Başkanı Hasan ERGENE, yeni görevinden dolayı Oda Temsilcilik görevini yeterince üstlenemeyeceğini vurgulayarak görevde kalmanın da etik olarak hatalı olacağını dile getirdi.

Hasan ERGENE'ye Belediye Başkanlığı görevinde başarılar diliyor tüm yerel yönetimlere olduğu gibi Oda olarak teknik desteğinin süreceğini iletiyoruz.

EMO MANİSA İL TEMSİLCİLİĞİ ETKİNLİKLERİ

Temsilciliğimiz 30 Mayıs 2004 tarihinde, Spil dağı Atalanı mesire yerinde, üyelerimiz arasındaki dayanışmayı

geliştirmek amacıyla piknik düzenledi. İş yoğunluğunun stresinden ve mekanik ortamından bir an için kurtulan üyelerimiz bu tür etkinliklerin tekrarlanması gerektiğini vurguladılar.

03 Haziran 2004 tarihinde yeni faaliyete giren Temsilcilik eğitim salonunda Şubemiz YK Sayman Üyesi Elk. Y. Müh. Taner İRİZ tarafından AG Tesislerinde Kısa Devre hesabı konusunda seminer verildi. TEDAŞ, MOSB, Manisa İl ve İlçelerinden 50 üyemizin katılımıyla gerçekleşen seminerin ardından üyelerimiz, eğitim faaliyetlerinin etkinleştirilip yaygınlaştırılması talebinde bulundular.

GÜNGÖR GÜRSEL'in ardından...

Elektrik Mühendislerinin "abi'si Güngör GÜRSEL'İ 16 Haziran günü kaybettik. Hemen herkesin, teknik konularda başı daraldığında başvurduğu canlı bir "kaynak"tı Güngör GÜRSEL. Meslek hayatı boyunca ne makam hırsı oldu ne para. En verimli çağında "zorla" emekli edildiğinde bile tevekkül içinde kabullenmişti. Ege Bölgesi'nin ve Türkiye'nin en yetkin Röle Mühendislerindendi.

Bilgisini ve deneyimini saklamaz, diğer meslektaşlarıyla paylaştığı gibi yazılı hale getirilmesi için de çaba gösterirdi. Bugün hala Elektrik Mühendisleri için kıymetli bir kaynak olan "Orta Gerilim Merkezleri Tasarımı" kitabında, yönetmelik çalışmalarında, şehir şehir dolaşarak yaptığımız topraklama seminerlerinde, EMO etkinliklerinde hep "Güngör abi" vardı.

EMO ve üyeleri olarak, O'nu çok arayacağız ve çok özleyeceğiz. Huzur içinde yatsın..

III. ŞUBE DANIŞMA KURULU

Yönetim Kurulu eski üyeleri, komisyon üyeleri ve gerek görülen diğer üyelerden oluşan Danışma Kurulu'nun III. toplantısı Şube toplantı salonunda 24 Haziran 2004 tarihinde gerçekleştirildi.

Toplantının ilk gündeminde "elektrik ve elektronik mühendisi" ünvanına sahip üyelerimizin Elektrik SMM Belgesi başvurularında transkriptlerine bakılarak elektrik makineleri, yüksek gerilim tekniği, enerji üretim-iletim-dağıtım, tesis koruma, aydınlatma ve iç tesisat derslerinin alınmış olmasının şart koşulması tartışıldı.

EMO'nun kuruluşunun 50. yılı nedeniyle Oda ve

Şube kapsamında yapılması istenen etkinliklere ilişkin önerilerin iletiildiği toplantıya 29 üye katıldı.

TEDAŞ MÜESSESE ZİYARETİ

Şubemiz YK Başkanı Musa ÇEÇEN, Bşk. Yrd. A. Cumhuriyet ALPASLAN, Sayman Üye Taner İRİZ ve Şube Müdürü N. Sedat GÜLŞEN; TEDAŞ İzmir EDM Müdürü

Abdullah ATALAY'ı 22 Haziran 2004 tarihinde ziyaret etti.

EMO-TEDAŞ ilişkileri ve üyelerimizin TEDAŞ'ta yaşadığı sorunların çözümüne ilişkin konuların ele alındığı görüşmede Şubemiz; proje onaylama süresinin daha kısa olması talebinde bulunarak, evrak eksiklerinin Oda tarafından üyelere bildirildiğinde sürecin daha hızlı işleyeceğinin belirtti. Proje kalitesinin yükseltilmesi açısından bunun önemli olduğunun vurgulanmasının ardından Şubemiz tarafından TEDAŞ İzmir EDM'ne gönderilen yazılara yanıt alınmadığı belirtildi. Bu konuda TEDAŞ İzmir EDM Müdürü Abdullah ATALAY gerekli uyarıların yapıldığını ve önümüzdeki dönemde böyle bir sorun yaşanmayacağını açıkladı.

Görüşmede ayrıca, TEDAŞ İzmir EDM'de EMO odasının olmasının gerekli olduğu belirtildi ve bu konuda Müessese Müdürü tarafından çözüm getirileceği sözü verildi.

BERGAMA'DA YASADIŞI SİYANÜRLÜ ALTIN İŞLETEN NORMANDY YİNE KAYBETTİ...

Kamuoyunun altın madenciliği konusuna çok yakından tanıdığı, eski adıyla Eurogold, yeni adıyla Newmont (NORMANDY) madencilik şirketinin izinsiz olarak işletmeye devam ettiği Bergama Ovacık altın madeniyle ilgili olarak TMMOB Çevre, Jeoloji, Kimya ve Metalurji Mühendisleri Odaları tarafından hazırlanan ve Jeoloji Mühendisleri Odası'na yayınlanan "Bergama Ovacık Altın İşletmesi Girişimi Konusunda TÜBİTAK-YDABÇAĞ Uzmanlar

Komisyonu Raporunun Eleştirisi" adlı kitap ile "şirketin kişiliğine haksız saldırıda bulunulduğu, ticari itibarının sarsıldığı ve şirkete zarar verildiği" iddialarıyla adı geçen şirket tarafından Jeoloji Mühendisleri Odası aleyhine yüz milyar TL manevi tazminat istemiyle açılan davanın ikinci duruşması 17.06.2004 tarihinde Ankara Asliye Hukuk Mahkemesi'nde yapılmış ve dava reddedilmiştir.

İKK'DAN ÇEVRE GÜNÜ ETKİNLİĞİ

Dünya Çevre Günü etkinlikleri kapsamında TMMOB İzmir İl Koordinasyon Kurulu tarafından 9 Haziran 2004 tarihinde Mimarlar Odası İzmir Şubesi Toplantı Salonu'nda Küreselleşme ve Çevre başlıklı bir panel gerçekleştirildi. Panel yöneticiliğini Çevre Mühendisleri Odası YK Başkanı Faruk İŞGENÇ'in yaptığı etkinlikte konuşmacı olarak Petrol Mühendisleri Odası YK Eski Başkanı Necdet PAMİR ve DEÜ Mühendislik Fakültesi Çevre Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Enver KÜÇÜKGÜL katıldılar.

İlk konuşmacı Necdet PAMİR küreselleşme ve enerji ilişkisini, ABD'nin etkilerini hazırladığı sunumla izleyicilere aktardı. Enerji politikalarındaki yanlış uygulamaları ve doğalgazın dışarıdan alımı ile ilgili konulara da değinen PAMİR; enerji kaynaklarının tüketiminde fosil kaynakların önemli bir yer tuttuğunu vurguladı.

Yrd. Doç. Dr. Enver KÜÇÜKGÜL ise konuşmasında

öncelikle küreselleşme kavramına değindi. Küreselleşme ve çevre kavramlarının birbirinin içinde olan kavramlar olduğunu belirten KÜÇÜKGÜL, konuşmasında küreselleşmenin doğuracağı sonuçlara değindi.

İŞGALE, BUSH'A, NATO'YA HAYIR MİTİNGİ

İzmir'de NATO karşıtı "Bush Gelme" kampanyasını yürüten, aralarında TMMOB'nin de bulunduğu KESK, DİSK, Küresel Barış ve Adalet Koalisyonu, Bush ve NATO Karşıtı Birlik, İşgale Karşı Komiteler, 19 Haziran 2004 tarihinde Gündoğdu Meydanı'nda bir araya geldi.

Gündoğdu Meydanı'nda toplanan NATO karşıtı yaklaşık 2 bin kişi, hep bir ağızdan "Katil ABD, Ortadoğu'dan defol", "İstanbul NATO'ya kapılarını kapıyor" sloganları attı. Mitingde

bir konuşma yapan Şube YK Başkanı Musa Çeçen, bütün dünyada yaşanan ağır ekonomik koşulların, savaşların, işgallerin ve kitlesel katliamların altında kapitalizmin emperyalizm boyutuna tırmanmasının yattığını ifade etti. Çeçen, Büyük Ortadoğu Projesi ile (BOP), ABD'nin içine girdiği ekonomik krizi aşabilmesi için yeni yağma alanları yaratmasının hedeflendiğini belirterek konuşmasına şöyle devam etti: "BOP, G8 zenginlerinin Ortadoğu'ya yönelik hegemonya planlarının yeni adı ve ana sözleşmesinde yazmasa da NATO'ya, Ortadoğu'ya yönelik bir rol belirlemekte. Türkiye bu proje ile taşeron ülke olarak NATO vurucu gücüne ev sahipliği yapmaya adaydır. Hedefteki ülkeler ise başta Suriye ve İran olmak üzere tüm Ortadoğu ülkeleri, Kafkasya ve Orta Asya olarak görülmekte."

Musa Çeçen, küresel saldırıya karşı küresel direnişin olması gerektiğini vurguladıktan sonra, yaşamını yitiren İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Ahmet Piriştina'nın demokrat kişiliği ve İzmir'de sürdürülen demokrasi ve emek mücadelesine verdiği katkılar için saygı ile andıklarını söyledi. Konuşmaların ardından platformda yerini alan Yaşar Kurt ve No Name adlı müzik grubu da şarkılarıyla eyleme katılanlara destek verdi.

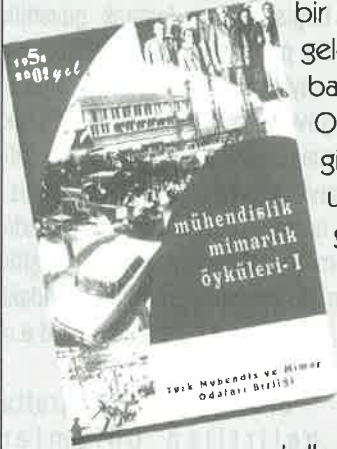
Mühendislik-Mimarlık Öyküleri-I

TMMOB tarafından yayınlanan "Mühendislik Mimarlık Öyküleri-I" adlı kitaptaki öyküleri okurken, mühendislerin ve mimarların geçmişteki serüvenine tanıklık etmekle kalmayacak, aynı zamanda kalkınma tarihimizden kesitler de göreceksiniz.

Mühendislerin ve mimarların sınırlı olanaklarla yarattıkları, yaratmaya çalıştıkları bir dünya var bu kitapta Cide yolunu yapanlar mesleğimizin bir çözüm sanatı olduğunu, ulaşılmayacak yol olmadığını gösteriyorlar. Demir-çeliğin öyküsü mühendislik tarihine kendisi kadar sağlam bir yapı taşı bırakıyor. "İlk feneri yakan" maden mühendisleri emekçilerin geleceğe giden yoluna ışık tutuyor. Her gün zevkle yudumladığımız çayın bardağımıza gelene kadar ne badireler atlattığı anlatılıyor. Devrim Otomobilinin öyküsünün kendisi başlı başına önemli bir mühendislik girişiminin ne tür engellemelerle karşılaştığının, inançlı mühendislerin umutlarının nasıl tüketildiğinin ifadesi. Atatürk Orman Çiftliğinin kuruluşu ve geçmişi terkedilmiş bir alanda umudun yeşertilebileceğinin kanıtı.

Bilimle toplumun buluşturulmasına tanıklık ediyor bu öyküler. Bu derlemenin, öyküleri yaratanlara vefa borcunun ödenmesinin ötesinde bir amacı daha var: O da "mühendislik-mimarlık şimdi nasıl bir yerde" sorusunun yanıtını aramak.

Mühendislerin ve mimarların, toplumun ihtiyaçlarını bilimsel bilgiyi kullanarak karşılama misyonları, kalkınma, sanayileşme, hakça paylaşma hedefleri, bu amaçlara ulaşmak için çabaları sürüyor.

TEKNOLOJİ TEKNOLOJİ TEKNOLOJİ

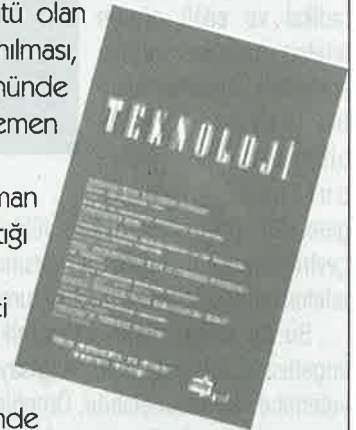
Mühendislerin, mimarların yani teknolojiden sorumlu olanların örgütü olan TMMOB, olanca gücüyle bilimin ve teknolojinin toplum yararına kullanılması, teknolojinin istihdamı daraltıcı ve kimi zararlı etkilerinin giderilmesi yönünde büyük mücadele vermiş, bu yüzden de toplumsal yarar adına egemen politikalarla sürekli çatışmıştır.

TMMOB'nin bu konudaki duruşunu en iyi şekilde Başkanlarımızdan Teoman Öztürk belirtmiş ve 24 Mayıs 1980'de TMMOB 24. Genel Kurulu'nda yaptığı konuşmasında şunları söylemiştir:

"...bilimi ve tekniği emperyalizmin ve sömürgeçlerin değil, emekçi halkımızın hizmetine sunmak için her çabayı güçlendirerek sürdürme yolunda inançlı ve kararlıyız."

Gelişmiş ülkelerdeki mühendisler araştırma geliştirme, tasarım işlevlerinde yoğunlaşırken, ülkemizin mühendisleri, az sayıdaki istisna hariç, bu süreçlerden dışlanmış, iş bulmak için, mesleklerini uygulayabilecek ortamların yaratılması için mücadele etmek zorunda kalmışlardır. TMMOB de, topluma ve meslektaşlarına karşı sorumlulukları çerçevesinde, bilimin ve teknolojinin önemini anlatmayı, bilimin ve teknolojinin geliştirilmesi konusundaki siyasi irade eksikliğinin giderilmesi için çaba harcamayı sürdürmüştür.

Bu nedenle, kitap teknolojiyi başlıca ilişkiler, unsurlar ve değişik ölçeklerde değerlendirmeye çalışıyor.

NUMARA ÇEVİRİCİ PROGRAMLARDAN KORUNMAK VE KURTULMAK...

Kimimizin doğrudan yaşayarak, kimimizin ise şube basın açıklamamız dahil çeşitli kaynaklardan duyarak haberdar olduğu bilgisayara bulaşan numara çevirici programlar nedeniyle ederi yüksek telefon faturaları bir süredir gündemdeki yerini korumakta.

Numara çevirici programlar (dialer) bilgisayarınıza internette dolaşırken sizin isteğiniz dışı olarak yüklenen programlardır. Bu programlar bilgisayarınıza yüklendikten sonra yine web sayfasındaki kimi komutlar aracılığı ile çalışması ve bilgisayarınıza bir çevirmeli ağ bağlantısı kurulması sağlanır. Aynı program yine bilgisayarınızın kayıt defterinde gerekli düzenlemeleri de yaparak bilgisayarın bu yeni bağlantıyı kullanarak internete bağlanmasını sağlar. Yeni çevirmeli bağlantı yurtdışındaki bir ücretli hattı (900'lü hat) çevirdiği için de bir sonraki faturanızda astronomik bir arama ederi ile karşılaşabilirsiniz.

Bu tip numara çevirici programlardan korunmak için alabileceğiniz en radikal ve etkili çözüm telefon hattınızı yurtdışı aramalara kapattırmaaktır. Bu sayede gerek bilgisayarınızda yüklü bulunan, gerekse

gelecekte potansiyel olarak yüklenecek olan bir numara çeviricinin asıl hedefine ulaşmasını engellemiş ve yüklü bir telefon faturasından kurtulmuş olursunuz.

Bu tip programların ekonomik olarak zarar vermesini engellemiş olsanız dahi bilgisayarınıza bulaşmaları da yeterince can sıkıcı olabilir. Örneğin kimi numara çeviriciler sizin internet bağlantınızı keserek numara çevirmeye çalışabilirler. Bu gibi nahoş durumlardan uzak durmak için öncelikle bu programların bilgisayarınıza yüklenmesini engellememiz gerekmektedir. Bunun için yapabileceğiniz en temel şey tarayıcınızın (internet explorer, netscape, mozilla vb.) güvenlik ayarlarını üst düzeye çıkarmak ve karşı taraftan size sayfa harici bir program gönderildiğinde sizin onayınız olmadan yüklenmemesini sağlamaktır. Tarayıcıya özel olan

bu ayarları tarayıcınızın yardım ekranından öğrenebilirsiniz. Bu önlemlerle beraber bilgisayarınıza bir ateşduvarı (firewall) da kurmanız yerinde olacaktır. Kişisel kullanımlar için ücretsiz olarak dağıtılan "zone alarm" ya da "tiny personal firewall" gibi yazılımları bilgisayarınıza kurarak güvenlik seviyenizi artırabilirsiniz. Bu programlar sinir bozucu bir şekilde her bağlanacağınız sayfada uyarılar vererek canınızı sıkabilir. Bu nedenle güvenilir bulduğunuz ve sık bağlandığınız sayfaları (örneğin www.emo.org.tr) güvenli siteler kısmına ekleyip bu sayfalarda rahatça dolaşabilirsiniz. Bu iki önlem haricinde numara çeviricilerin de içinde bulunduğu casus yazılımları engellemek için çeşitli yazılımlar da bulunmaktadır. Bu yazılımları yazının sonundaki internet adresinden edinebilirsiniz.

Bir önceki paragrafta belirtilen önlemler bilgisayarınıza numara çevirici bulaşmasını engelleyen önlemlerdir. Bilgisayarınıza zaten bir numara çevirici bulaştıysa öncelikle bunu temizlemeye çalışmanızda fayda var. Bir çok tipte numara çevirici olduğu için öncelikle bilgisayarınızda bulunan numara çeviriciyi(leri) bir tarama programı yardımıyla ayırt etmeniz yarar var. Hatta birkaç ayrı tarayıcı kullanmanız programların algılayamadığı çeviricilerinde belirlenmesini sağlar.

Bilgisayarınızı tarattıktan sonra kimi programlar aynı zamanda numara çeviriciyi kaldırabilirler de. Eğer durum böyle ise şanslısınız ama yine de başka bir programla ek bir tarama yapmakta fayda var. Eğer yaptığınız taramadan sonra program, çeviriciyi kaldırmadıysa bu çeviricinin adını arama motorlarında aratıp bunu kaldıran bir program bulmak da uygun bir çözüm olacaktır.

Gerek casus yazılımların bilgisayarınıza bulaşmasını engellemek gerekse bunları kaldırmak için <http://www.spywareinfo.com/downloads.php?cat=sp#det> adresini ziyaret edebilirsiniz.

50.YILINDA DÜNDEN BUGÜNE TMMOB ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI İLK YILLAR (1954-1960)

1.Giriş :

Ülkemizde elektrik ve elektronik mühendislerinin TMMOB Yasası çerçevesinde belirlenmiş bir meslek örgütüne kavuşmalarına yönelik ilk adım, 18-22 Ekim 1954 tarihleri arasında toplanan TMMOB 1.Genel Kurulu'nda alınan **Elektrik Mühendisleri Odası'nın** kurulması kararı ile atılmıştır. Merkezi Ankara olmak üzere **elektrik, muhabere, fizik ve radyo mühendislerini** bünyesinde bulundurması hedeflenen Elektrik Mühendisleri Odası'nın kuruluşu ile görevli müteşebbis heyetin toplantı çağrısıyla, Ankara Kızılay Salonunda, **26 Aralık 1954** tarihinde 1. Genel Kurul gerçekleştirilmiştir.

Elektrik Mühendisleri Odası'nın Kurucu Kurul niteliği taşıyan 1. Genel Kurulunda yapılan seçimler sonucu TMMOB Yasası'nın gerektirdiği Oda Organları (İdare Heyeti, Haysiyet Divanı, Murakıplar Heyeti) seçimleri yapılarak yasal nitelikte çalışmalar başlatılmıştır. 29 Aralık 1954 tarihinde ilk toplantısını yapan EMO Yönetim Kurulu, Odanın kuruluş sürecine büyük katkı koyan 1.sicil no'lu üye Emin İPLİKÇİ'yi Yönetim Kurulu Başkanlığına getirerek görev dağılımını gerçekleştirmiştir. Elektrik mühendislerinin üye kaydedilmesi ve Oda Talimatnamesi (tüzüğü) hazırlık çalışmaları yönetim kurulunun birincil faaliyet alanı olmuştur. 1. Dönem içinde, 26 Mart 1955 tarihinde yeniden toplanan EMO Genel Kurulu'nda, Oda Tüzüğü görüşülerek kabul edilmiş ve yapılan seçimler sonucunda TMMOB 2. Genel Kurulu'na gidecek delegeler ve TMMOB organlarına EMO tarafından gösterilecek adaylar saptanmıştır.

4 Nisan 1955 tarihinde toplanan TMMOB 2.Genel Kurulu'nda diğer Odalarla birlikte EMO'nun Tüzüğü onaylanmış ve aynı genel kurulda TMMOB'nin Odalarla ilişkileri, Odalar üzerindeki yetkileri ve yaptırımları tartışma konusu olmuştur. Bu tartışmanın odak noktası "odaların tüzel kişiliğinin olup olmaması" konusu olmuştur. 2. Genel Kurul'da "6235 sayılı yasa ile bunun taşıdığı anlam aracılığıyla odaların tüzel kişiliğe sahip olduğu" hakkında bir önerge, oybirliğine yakın çoğunlukla kabul edilmiş ve Odaların TMMOB Odası biçiminde unvan kullanmaları kabul edilmiştir. Bu tarih itibarıyla TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası 6235 sayılı yasanın gerektirdiği kuruluş ilişkilerin bütün yasal ve yönetsel işlemlerini bitirmiştir.

EMİN İPLİKÇİ

1904 İzmir doğumlu. İlköğrenimini İzmir'de, orta öğrenimini Kadıköy Saint Joseph Koleji'nde, Yüksek Öğrenimini Fransa'da Institut d'electrotechnique Grenoble'de 1927 yılında elektrik mühendisi olarak bitirdi. Yedi yıl serbest çalıştıktan sonra girdiği kamu sektöründe üst düzeyde görevler üstlendi. Yabancı Şirketler ve Petrol Dairesi Başkanlığı, EGO, MTA, ETİBANK Genel Müdürlükleri, Sanayi Bakanlığı Müsteşarı, emekli olduğu 1961 yılında 1977 yılına kadar kimi kamu ve özel şirketlerde çeşitli görevler üstlendi. EMO'nun kuruluş sürecinde öncü düzeyde önemli katkıları olan ve 20 Eylül 1988 tarihinde vefat eden Emin İPLİKÇİ, TMMOB 1. ve 6. Dönem YK Üyesi, EMO 1. ve 2. Dönem YK Başkanı, TMMOB 4., 5., 7. Dönem Yüksek Onur Kurulu, EMO 5., 6., 9., 10., 11., 12. Dönem Onur Kurulu Üye görevlerini üstlenmiştir.

2.EMO'nun Çalışmalarında İlk Yıllar :

EMO'nun çalışmalarına başladığı ilk yıllarda ,çalışma yeri mekanı temin edilmesi, üye kaydedilmesi ve giderlerin karşılanmasına yönelik sorunlar; ilk dönem yönetim kurullarının bu sorunlarının çözülmesine yönelik yoğun bir uğraşının içine girmesine neden olmuştur. İlk kuruluş sürecinde, çalışma yerinin sağlanması ve giderlerin karşılanmasında Etibank Genel Müdürlüğünün yakın ilgi ve desteğini görmüştür. Etibank, Enerji Etüd ve Tesis Şubesi'nin Ankara Ziya Gökalp Caddesi'nde bulunan binasında, bedelsiz olarak büro donanımlı üç oda tahsis etmiş ve ayrıca önemli ölçüde bağışta bulunarak, ilk aylardaki maddi sorunların çözümünü de katkıda bulunmuştur. EMO kuruluşunun ilk beş ayını Etibank'a ait binada geçirmiş, kuruluşundan itibaren olumlu bir ilişki sürdürdüğü Makina Mühendisleri Odası ile ortak yer sağlanmasına yönelik girişimleri, Türk Yüksek Mühendisler Birliği'nin Ankara Yenışehir'de Atatürk Bulvarı üzerindeki binasının 4. katının birlikte kiralanması ile sonuçlanmış ve 1955 yılının Haziran ayının ilk haftasında yerleşme bitirilmiştir. Öte yandan TMMOB'nin kuruluş sürecinde Bayındırlık Bakanlığı'na başvuruda bulunan elektrik mühendislerinin, kurulan EMO'ya üye kaydedilmesi, aidat toplanması ve katılımcılığı arttırmaya yönelik çalışmalar, ilk yıllardaki tüm yönetim kurullarının başta gelen görevleri olarak sayılmakta ve sürekli gündemde bulunmaktadır. İlk dönemde Odaya kayıt olan üyelerin %75'inin Ankara ve İstanbul'da çalışmakta oldukları ve ülke dağılımının oldukça dengesiz biçimde bulunduğu bilinmektedir. TMMOB tarafından EMO'ya bildirilen kaydedilmesi gereken 672 meslektaşımızın 11 kadın, 661 erkek olduğu, 407 ülke içi, 273 ülke dışı diploma sahibi olduğu, 444 kişinin üniversite, 229 kişinin diğer okul bitirmiş olduğu, 126 kişinin serbest, 546 kişinin memur olduğu, 296

EMO ODA ORGANLARI (1954-1960) ÇİZELGESİ

Y Ö N E T İ M K U R U L U	DÖNEM NO	1. DÖNEM	2.DÖNEM	3. DÖNEM	4. DÖNEM	5. DÖNEM	6. DÖNEM
	Genel Kurul Tarihi	26.12.1954	08.01.1956	13.01.1957	11-12 Ocak 1958	10.01.1959	13-17 Şubat 1960
	Başkan	Emin İplikçi	Emin İplikçi	Bülent Yaşargil Kemal Tan	Zeki Turgay	Zeki Turgay	Galip Baloğlu
	Yazman	Adnan Ünütürk İsmail Tiner	Galip Baloğlu Ali G. Mutdoğan	Ali G.Mutdoğan	Mehmet Erdemir	Mehmet Erdemir	Ayhan Çilingiroğlu
	Sayman	Fikri Suvar	Bülent Yaşargil	Niyazi Dağaşan	Naci Sandom	Suzi Örnekol	Naci Tuncer
	Üye	Tahsin Armay	Suzi Örnekol	Suzi Örnekol Seyfi Ankara	Abbas Alöç	Ali G.Mutdoğan	Teoman Baykal
	Üye	İhsan Mocan	Enver Özkal Necdet Açıanal	Galip Baloğlu	Ragıp Damar	Kemal Tan	Mehmet Erdemir
	Üye	Halit Tekeli	Necmi Tanyolaç	Turhan Onur	Ali G.Mutdoğan	Ayhan Çilingiroğlu	Abdullah Çavuşoğlu
	Üye	İsmail Tiner	İsmail Tiner Münir Tanyeloğlu	Halit Tekeli	Zahit Toker	Abbas Alöç	Gültekin Türkoğlu
Oda Denetleme Kurulu Üyeleri	İlhami Coşar Necdet Tanay Zeki Turgay	Tahsin Armay Ali Aytekin Cemal Külahlı	İsmet Karel Hüseyin Özyayın Zeki Demirer Özkan Erer İrfan Süzek	ODK üyelerinin kimliği konusunda belgeye ulaşılamamıştır.	İsmail Sakarya Naci Sandom Tahsin Armay	Tahsin Armay İdris Yamantürk Kenan Ergen	
Oda Onur Kurulu Üyeleri (iki yıl için seçiliyor)	Adnan Baybörü Hasan Halet Işıkpınar Muzaffer Eke		Adnan Ünütürk, Tahsin Armay, İhsan Mocan, Necdet Açıanal, İlhami Coşar	Emin İplikçi, Celal Şermet, Behçet Karamanoğlu, Hüsvrev Ekicioğlu, Fethi Manguoğlu			
TMMOB Y.K EMO TEMSİLCİSİ	Fikri Suvar Emin İplikçi	Fikri Suvar	Fikri Suvar	Necmi Tanyolaç	Orhan Uygun	Emin İplikçi	

kişinin bir, 225 kişinin iki, 71 kişinin ise ikiden çok yabancı dil bildiği kayıtlardan anlaşılmaktadır.

EMO'nun ilk yıllarında giderlerini karşılama ve TMMOB birlik aidatını ödemeye yönelik olarak üye aidatlarının toplanmasına ilişkin çalışmaları, her türlü ihtara rağmen aidatını ödemeyen üyelerin Onur Kurulu'na sevgi ve bu üyelerin tepkileri üzerine, EMO yöneticilerinin Oda yayınlarında, yasadaki zorunlu üyelik maddesinin kalkması gerekliliği ve salt gönüllü üyelerin meslek örgütüne katılımına ilişkin görüşleri tartışmaya açtığını bilinmektedir. O dönem de yayınlanan bir başyazıda şöyle denilmekte; "...Bir dernek veya birlik, kanun zoru ile bir araya gelen insan topluluğu olmayıp yalnız inanarak, isteyerek ve severek aynı amaca yönelmiş kişilerin gayretleri ile yaşar. Oysa EMO'yu

yönetenler kanuni sorumluluklarının gereğini yerine getirebilmek için 250 kadar elektrik mühendisini icraya vermek zorunda kalmanın üzüntüsünü duymuşlardır. Meslek teşekkülüne katılmak isteyen katılmalı, istemeyen katılmamalıdır. Bu ise, kanunun bu yolda değişmesini gerektirir..."

Mesleki çalışmaların ve oda politikalarının esas olarak komisyon ve kurullarda biçimleneceği görüşünü kuruluşundan başlayarak benimseyen EMO'nun 1.dönemde ilk kurduğu komisyonlar, "Atomun Sulh Yoluyla Kullanılması" dair komisyon ile "Neşriyat Encümeni" (Yayın Kurulu) dir (üyeler: Dr. Müh. Şefik ALTAY, Yük. Müh. Mehmet Erdemir, Yük. Müh. Turgut Özal), EMO, üye kitlesi ile sıcak bağın kurulması bağlamında en etkin araç olarak gördüğü Oda'nın yayın organı olması düşüncesini, 1955 Yılında yayımladığı "BÜLTEN" yerine, Aralık 1956'dan başlayarak ELEKTRİK MÜHENDİSLİĞİ MECMUASI'nı yayımlamaya başlayarak gerçekleştirir ve ilk sayısında amacını şu şekilde açıklar. "Mesleğin inkişafı ve meslektaşlar arasında haberleşmeyi temin maksadıyla çıkarmayı tasarladığımız mecmua ile odanın kuruluş maksat ve gayelerinin tahakkuku

ZEKİ TURGAY

1913 Erzincan doğumlu. İlköğrenimini İstanbul'da, orta öğretim Vefa Ortaokulu ve İstanbul Lisesi'nde, Yüksek Öğrenimini, İstanbul Yüksek Mühendis Mektebi Elektro Mekanik Şubesi'nde 1937 yılında bitirdi. Üstün başarıyla dolayısıyla girdiği Fransa, Paris Ekole Sup d'Electricite'de yüksek lisansını 1940 yılında tamamladı. PTT İşletmesi'nde başladığı mesleki çalışmalarına 1945-1947 yıllarında serbest, tekrar girdiği kamu görevinde, ETİBANK'ta çeşitli kademelerde uzun yıllar çalıştı. 1967 yılında (EAS) Genel Müdürü oldu. Paris'te OECD nezdiinde 5 yıl süre ile Enerji Bakanlığı Müşaviri olarak çalıştı. 6 Temmuz 1982 tarihinde yitirdiğimiz Zeki Turgay, EMO 4. ve 5. Döneminde YK Başkanı, EMO 1. Dönem Denetleme Kurulu, EMO 15. ve 16. Dönem Onur Kurulu Üye görevlerini üstlenmiştir.

için lüzumlu neşir yolunu açmış bulunuyoruz.”... “Gerek zirai gerekse sınaî sahada, memleketimizin bu iki yönlü ve fakat birbirinin mütemmimi bulunan kalkınmasında elektrik mühendislerine düşen vazife küçümsenmeyecek kadar büyüktür. Her iki sahada elektrik mühendislerine düşen vazifenin, ilmin ışığı altında bilhakkın yapılabilmesi ise ancak fikirlerin çarpışmalarından meydana geleceği tabiidir. İşte elinizdeki mecmua bu icabın yerine getirileceği bir meydan olacak ve ayrıca meslektaş hak ve menfaatlerinin korunmasına, meslek haysiyet ve şerefine yükseltilmesine hizmet edecektir...”

Ülkemizin o dönemde önemli sorunlarından olan

MARMARA	Bilecik (1) Bursa (9) Çanakkale (1) Edirne (1) İstanbul (237)	260
EGE	Afyon (1) Aydın (6) Denizli (2) Uşak (1) İzmir (31) Kütahya (2) Manisa (1)	44
KARADENİZ	Amasya (1) Bolu (1) Ordu (1) Samsun (2) Trabzon (3) Zonguldak (35)	43
İÇ ANADOLU	Ankara (269) Eskişehir (1) Kayseri (5) Konya (9) Sivas (5) Tokat (1)	290
AKDENİZ	Antalya (2) Hatay (2) İçel (1) Isparta (3) Adana (9)	17
DOĞU ANADOLU	Elazığ (1) Erzincan (1) Malatya (1)	3
GÜNEYDOĞU ANADOLU	Diyarbakır (1) Urfa (2)	3

elektriklendirme çalışmalarına; EMO kuruluşundan itibaren ülkemizin doğal kaynaklarına dayalı bir enerji politikası geliştirilmesi görüşünü öne sürmüş, ayrıca 1959 yılında düzenlediği TEK'in kurulması konusundaki sempozyumda, elektrik enerjisinin üretilmesi ve dağıtılmasında tek bir kuruluşun kurulmasının her bakımdan yararlı olacağını ve köy elektrifikasyonu işlerinin de kurulacak bu kurumla yürütülmesini savunmuştur.

EMO'nun yönetim organlarının üyeleri o dönemde ülke elektriklendirilmesinde çalışan kuruluşlar (Etibank, İller Bankası, DSİ, Belediye Elektrik İşletmeleri) ile PTT İşletmesinin önde gelen kişileri idi. Bu bağlamda EMO o günler için çok yeni bir meslek kuruluşu olmasına rağmen çeşitli kamu kurum ve kuruluşları ile ilişkiler geliştirmiş ve bu kurumlardan EMO'ya iletilen mesleki ve teknik konularla ilgili sorunlara çözüm önerilerinde bulunmuştur.

KEMAL TAN

1917 Hatay Doğumlu. İlk öğrenimini Hatay Hassa'da, orta öğrenimini Osmanîye Ortaokulu'nda, Adana Erkek Lisesi'nde, Yüksek öğrenimini 1939'da İTÜ Elektrik Mühendisliği Fakültesi'nde tamamladı. Etibank, Sümerbank, Bayındırlık ve Enerji Bakanlıklarında çeşitli kademelerde görev aldı. 1968 yılında Ankara EGO Gen. Müd. Yardımcılığına atandı. Elektrik İşletmeleri için El Kitabı, Elektrik Sarfiyatının Tahmin ve Kontrol Edilmesi Adlı eserler ve Elektrik Mühendisliği Dergisi'nde çeşitli tasvirlerde yayımlanmış çok sayıda makalesi bulunan ve 1982 yılında yitirdiğimiz Kemal TAN EMO 3. Dönem YK Başkanlığı, EMO 5. Dönem YK üyeliği, EMO 9., 10., 13., 14. Dönem Onur Kurulu üyeliği görevlerini üstlenmiştir.

Pek Muhterem Azalarımıza

Odamız 4. Umumi Heyeti 11-12 Ocak 1958 günleri Ankara'da EİE İdaresinin tahsis ettiği salonda toplanarak, gündeminde bulunan maddeleri müzakere etmiştir. Bu toplantının en bariz hususiyeti, azalarımızın Odaya Karşı alâkalarının gittikçe azalmakta bulunduğu müşahadesi olmuş ve bu konuda uzun müzakereler cereyan etmiştir. Filhakika toplantının en kalabalık olduğu anlarda bile elliyi pek aşmamıştır. Hatta seçimlere geçildiği zaman Odalar Birliği Umumi Heyetine gönderilecek 45 asil delege kadar bir mevcudun dahi bulunmadığı esefle müşahade edilmiştir.

Bu alâkasızlıkta, yaratılışımızın ve içtimai şartlarımızın rolü kadar mevzuatın da hissesi bulunduğunu gören Umumi Heyetimiz, mevzuatın ihtiyaca daha uygun bir hale getirilmesi için Birlik Umumi Heyetine bir teklif götürülmesini kararlaştırmış ve Odamızın Birlik Umumi Heyetindeki faaliyetleri sayesinde mevzuatın islahı için Birlikçe Odalararası bir komisyon teşkil edilmiştir. Halen çalışmalarına başlamış olan bu Komisyonun mevzuatı, çoğunlukça tasvip edebilecek bir şekilde sokacağı ümit edilmektedir. Yalnız meselenin mevzuatla halledileceğini zannetmek de, doğrusu safdillik olur. Çünkü eğer mevzuat meseleleri haletseydi, meselâ 18. sırada J. J. Rousseau'ya en ideal anayasaları sipariş eden bir takım prensliklerin bugün en kuvvetli devlet olarak yaşamaları icap ederdi. Halbuki halen bu prensliklerden eser bile kalmamıştır. Bu sebeple bir topluluğun yaşayabilmesi için alfabenin harflerinden, süslü cümlelerden daha başka şeylere ihtiyacı vardır. Her şeyden evvel böyle bir topluluğun fertlerinin, «bir araya gelmek» ihtiyacını içinde duyması, birliğin kuvvet olduğunu idrak etmesi kısacası hayatietini isbat etmesi lâzımdır.

Azalarımızın çoğunluğu daima şu suali soruyorlar «Efendim, Oda şimdiye kadar ne yaptı veya ne yapıyor?»

Peki ama Oda ne yapsındı? Hangi üye, iyi bir fikri ortaya atmıştır da, Oda bunu benimseyip tahakkukuna çalışmamıştır? Odanın Umumi Heyetine uğramadan. İdareye memur edilenlere gerekli direktifleri vermeden, Odaya karşı vebelerini yerine getirmeden yukarıki suali sormak, doğrusu pek de insafli bir hareket olmasa gerek. Evet, Odanın bir kanunla kurulmuş olması ve bütün mühendisleri bir odaya girmeye mecbur etmesi akademik tahsil sahibi olan bizler için hoş bir şey değildir. Ancak kanunun bir tek maksadı vardır; o da bütün mühendisleri bir araya toplamaktır. Herhalde bir araya gelmenin kötü bir şey olduğunu iddia edecek bir üyemiz de mevcut değildir. O halde biraz gayret de bizler gösterelim ve bir araya gelerek içimizden en iyi iş görecekları bulup çıkararak dertlerimizi ve problemlerimizi çözmeye çalışalım. Şayet dertlerimiz ve problemlerimiz yoksa ki yirminci asrın ortasında derdi ve problemi olmamak da bir garip durumdur ya, hiç olmazsa müdavelei efkarda bulunuruz...

SEN DE Mİ ?

Yıllardır özelleştirme uygulamaları ile kan kaybeden TEDAŞ'a son darbe yöneticilerinden geldi. TEDAŞ Yönetim Kurulu Başkanı Haşim Keklik ve Genel Müdür Yardımcısı Fethi Bulut imzasıyla Müessese Müdürlüklerine gönderilen genelgede TEDAŞ'ın Özelleştirme Yüksek Kurulu tarafından özelleştirme kapsamına alındığı belirtilerek Emekli Sandığı'na tabi personelden, hizmet süresi itibarıyla emeklilik hakkı kazananların, emeklilik işlemlerini iki ayda tamamlamaları istendi. Genelgede emeklilik ikramiyelerinin %30 fazlasıyla ödeneceğine dair küçük bir "teşvik primi" de bulunuyordu.

Genelgenin benzeri önceleri SSK'ya bağlı işçiler için uygulanmaya çalışılmış ama Sendikaların "çabalarıyla" geri alınmıştı. Bu operasyonda kamu çalışanlarının ve Oda'nın desteğini gören Sendika Genel Merkezi ne yazık ki memur ve mühendisler üzerinde bu tasfiyeyi görmezden geldi. Böylece yıllardır kamu kurumlarında ve özellikle TEDAŞ'ta hayata geçirilmeye çalışılan devir ya da satış amaçlı uygulamalar daha kolay hayat buldu. Kesme-Açma, endeks okuma, temizlik, trafo merkezleri işletmesi, danışman kadrosu derken kurumda bugün bir çok kişi şirket (şirketler) kadrosunda kamusal görev yapıyor veya "yardımcı" oluyor. İşyerinin ve çalışma koşullarının düzenlenmesinden sorumlu sendikaların, üyelerinin kişisel sorunlarını aşip sektörün sorunlarında ortaklaşamaması ve birliklik sağlayamaması, üyelerinin de "bugündeki" ısrarı, bugünün dünden kurgusunu kolaylaştırıyor.

Sizlere bu yazıda, TEDAŞ'ın işlevsizleştirilerek halkın ve abonelerin nezdinde meşruiyetini kaybettirecek politikaların başında gelen eleman tasfiyesi ve araç-gereç sayılarından yola çıkarak, elimizde düzenli ve karşılaştırılabilir değerlerinin bulunduğu 1996-2002 yılları arasında

YILLARA GÖRE ABONE SAYISI

	İZMİR		MANİSA		AYDIN	
1996	1.159.792	—	429.735	—	362.411	—
1998	1.246.085	6,9	456.241	5,8	419.597	13,6
2000	1.351.326	7,8	485.275	5,9	430.289	4,5
2002	1.549.664	12,8	511.687	5,1	432.976	0,6
ARTIŞ		25,1		16		16,3

Tablo-1

çözölmeyi iki yıllık aralıklarla sunmaya çalışacağız. Ancak bu defa İzmir'le sınırlı kalmayıp Şube sınırlarımız içinde bulunan Manisa ve Aydın Elektrik Dağıtım Müesseselerini de irdeleyeceğiz.

Abone sayısı artışının İzmir'de ki artışı (Tablo-1) ilk dört yıl için %6-7 seviyesinde iken 2000-2002 yıllarında %12.8 bir orana yükselmektedir. Bunun nedeni, göç ve nüfus artışının yanında kaçak elektrik mücadelesinin ayrılmaz "çözümlerinden" olan yasadışı yapılara elektrik bağlanmasıdır. Altı yıllık dönem düşündüğünde artış %25'e ulaşmaktadır ki bu komşu illerimize göre büyük bir farkı ifade etmektedir. Manisa'da abone artışı iki yıllık dönemler için aynı oranlarda artarak (%6), dönem sonunda da %16 seviyesinde kalmıştır. Aydın ilinde ise genelini tersi bir durum yaşanmış 1996-1998 arasındaki büyük artış (%13.6), daha sonra durarak dört yıl boyunca yalnızca 3.1 oranında kalmıştır. Bu durumda eğer resmi rakamlarda yanlışlık yoksa artışı tarımsal sulama aboneleri ve konut kooperatifleri ile açıklamak mümkün(mü)dür.

YILLARA GÖRE PERSONEL SAYISI

	İZMİR				MANİSA				AYDIN			
	MEMUR	İŞÇİ	TOPLAM	ARTIŞ	MEMUR	İŞÇİ	TOPLAM	ARTIŞ	MEMUR	İŞÇİ	TOPLAM	ARTIŞ
1996	737	1066	1803		172	404	576		147	412	559	
1998	701	933	1634	-9,4	163	362	525	-12,2	135	356	491	-12,2
2000	637	879	1516	-7,2	169	336	505	-6,1	135	326	461	-6,1
2002	526	755	1281	-15,5	177	293	470	-3,3	154	292	446	-3,3
ARTIŞ	-28,6	-29,1	-8,1	-28,9				-20,2				-20,2

Tablo-2

Abone sayısı ekonomik ve sosyal gelişmeleri paralel olarak artarken personel sayısı herhangi bir oranı takip etmeden ne yazık ki (Tablo-2) azalmaktadır. 1996 yılında İzmir EDM memur-mühendis ile işçi sayısının toplamı 1803 iken bu rakam 2002 yılında 1281'i göstermektedir. Artış toplamda eksi olarak %28.9'u bulurken, azalma farklı iki statüde çalışanlarda aynı oranda olmuştur. Bu eksi artış daha doğrusu azalma Manisa ve Aydın illerinde sırasıyla %18.4 ve %20.2 olarak daha "düşük" olarak gerçekleşmiştir.

Abone sayısının artan, personel sayısının azalan çapraz ilişkisi

kendini en açık bir şekilde personel başına düşen abone sayısında (Tablo-3) göstermektedir.

PERSONEL BAŞINA DÜŞEN ABONE SAYISI

	İZMİR	MANİSA	AYDIN
1996	643,2	746,1	648,3
1998	762,6	869,0	854,5
2000	891,3	960,9	933,4
2002	1209,7	1088,7	970,8
ARTIŞ	88,1	45,9	49,7

Tablo-3

İzmir'de 1996 yılında personel başına 643.2 abone düşerken 2002 yılı için bu rakam 1209.7 'dir. Artış ise altı yıl için % 88.1. Eğer kurum personelinin yarısı 1996 yılı ve daha öncesinde "boş oturmuyor" ise altı yıl içinde yaklaşık bir katı büyüyen bir hizmetin aynı personel sayısı ile yapılması söz konusudur. Manisa ve Aydın EDM'lerde bu oran abone sayısında artış ile personel sayısındaki azalmaya uygun olarak %45.9 ve %49.7'de kalmıştır. TEDAŞ'ı teknik bir uzmanlık kurumu olarak tanımlarsak mühendislerin, toplam çalışan sayısı içindeki oranının bu hizmeti yürütebilecek asgari sınırlarda olması gerektiği açıktır. Son iki yılda yaşanan ve büyük boyutlara varan erimeyi hesaba katmaksızın **2002 yılı için mühendis başına düşen abone sayısı İzmir için 25.850** civarındadır. Bu rakamın 02.06.2004 tarihi itibarıyla emekliliklerini isteyen meslektaşlarımızın ve iki yıl için artan abone sayısının hesaba katılmasıyla, **2004'de mühendis başına düşen abonenin 36.000** olduğu söylenebilir. Bu rakam, mühendis başına düşen abone sayısı 20.000 olduğu için eleştirilerek medyaya manşet olan özelleştirme kısıncındaki **TELEKOM'dan 1.8 kat daha fazladır.**

YILLARA GÖRE ARAÇ SAYISI

	İZMİR			MANISA			AYDIN		
	KURUM	KİRALIK	TOPLAM	KURUM	KİRALIK	TOPLAM	KURUM	KİRALIK	TOPLAM
1996	260	47	307	78	37	115	36	49	85
1998	211	55	266	67	34	101	72	47	119
2000	193	76	269	57	38	95	47	50	97
2002	168	114	282	57	41	98	46	45	91
ARTIŞ	-35,4	142,6	-8,1	-26,9	10,8	-14,8	24,8	-8,2	7,1

Tablo-4

Kurumun hizmeti yerine getirmesinin (arıza, sayaç okuma, bakım, işletme vb) temel gereksinimlerinden olan araç sayısında değişim hem özelleştirme uygulamalarına hem de özelleştirmenin içselleştirilmesine (Tablo-4) iyi bir örnektir. Uzun yıllar kamu araçları ile yapılan bu hizmet daha sonra 3. şahıslardan kiralanarak araçlarla yapılır olmuştur. Kendi içinde verimliliği artırmayan, **siyasi kadrolaşmayı en çok "şoför" kadrosu için kullanan idarenin** bu yükten şikayetinin samimi bulunması mümkün değildir. Hantal diye şikayet edilen yapının sorunları, çalışanlar ve onların temsilcisi kurumlarla çözülerek aşılması mümkünken "bunu" makul örnekler olarak korumak amaçlanmıştır. 1996 yılında İzmir EDM'de kuruma ait 260, kiralık 47 olmak üzere toplam 307 araç varken bu sayı 2002 yılında toplamda 282 araca düşmüştür. Yıllara göre kurum araç sayısı azalıp, kiralık araç sayısı yükselse bile altı yıl sonunda kurum araçları o denli azalmıştır ki (%35.4) kiralık araç sayısındaki %142.6'lık artış bile toplam araç sayısındaki %8.1'lik bir azalmayı önleyememiştir. **Yani hem hizmet özelleştirilerek kaynak**

aktarılmış, hem de kamunun ayırdığı toplam kaynak azaltılarak özelleştirme meşrulaştırılmıştır. Manisa TEDAŞ bünyesindeki kurum araçlarında azalma (%26.9) ile kiralık araç sayısındaki artış (%10.8) daha makul olurken bu toplamda %14.8 azalmayı önleyememiştir. Ancak Aydın EDM'de diğerlerinden farklı olarak toplamda %7.1'lik bir artış yaşanmıştır.

Kurumun ve çalışanlarının gözden çıkarıldığı diğer bir göstergesi **PERSONEL GİDERLERİNİN TOPLAM GİDER İÇİNDEKİ PAYI (%)**

	İZMİR	MANISA	AYDIN
1996	6,0	12,4	17,0
1998	6,2	9,9	13,0
2000	6,0	10,2	12,4
2002	3,1	7,6	7,5
ARTIŞ	-48,3	-38,7	-55,9

Tablo-5

azalırken, anılan oran; (Tablo-5) çalışanlarının ücretlerinin artmaması nedeni ile giderek azalmıştır. (Kamu çalışanlarının yıllardır yaşanabilir bir ücret için yaptığı mücadeleyi hatırlayın) **İzmir'de dört yıl boyunca ortalama %6 civarında olan personel giderlerinin toplam gider içindeki payı 2000-2002 yılları arasında büyüyerek altı yıl içinde %48.3 oranında azalmıştır.** Bu oran Manisa için daha düşük (38.7) olurken, Aydın'da daha yüksek (%55.9) gerçekleşmiştir. Yine de burada dikkati çeken nokta iki ildeki oranın yıllar boyunca İzmir'e göre 2-3 kat yüksekliğidir ki bu toplam giderlerin azlığından meydana gelmektedir.

Kamusal hizmetin, kamu kurumu eli ile yapılmasının engellenmesi ve özel sektöre kaynak aktarılmasında, **yıllardır gösterimdeki oyunun bugünlerde son perdesi sahnelenmeye çalışılıyor.** Personel araç ve teçhizat olarak zayıflatılan, artan iş yükü ve abone sayısına karşın bütçesi kısıtlanarak yatırımları engellenen, siyasi kadrolaşmanın aracı yapılan TEDAŞ satış için hazırlanıyor. Çalışanları azaltılan, temel hizmet alanları taşeron ilişkilerle parçalanarak, merkezi planlamadan koparılan kurumun yasasında tanımlanan görevlerini yerine getirmesi için **yönetenler artık son yol ayırımında.** IMF politikalarına terk edilen elektrikte bu kararlara imza atarak işlevsiz ve üretimsiz bir kurum yaratanlar **"Brütüs" olmadan kararlarını ve uygulamalarını kamudan yana, değiştirmek zorundadırlar.**

MAKİNA DAİRESİZ ASANSÖRLER

Makina dairesiz asansörler, adından da anlaşılacağı gibi "makina dairesi olmayan" bu nedenle yapılar da daha fazla kullanılabilir alan sağlayan, işletme maliyetlerini azaltan ve böylelikle geri ödeme sürelerini büyük ölçüde kısaltan yeni bir asansör kavramıdır.

Asansör toplam maliyeti 3 husustan oluşur: Malzeme ve bunun montajını da kapsayan asansör bedeli, bir asansör boşluğu ve makina dairesi inşaat bedelleri.

Makina dairesiz asansörler kavramı bunlardan biri olan ayrı bir makine dairesi kavramını tamamen ortadan kaldırmaktadır.

Bu tip asansörde tek bir asansör boşluğuna ihtiyaç vardır. Bu kavram maliyetleri azaltmak ve kiralanabilir alanları çoğaltmak için yollar arayan inşaat sektörüne büyük avantajlar sağlamaktadır.

Makina dairesiz asansörler hem yeni hem de mevcut binalara uygulanabilir, böylece klasik anlamda makina dairesi olarak kullanılacak alan daha karlı amaçlar için kullanılabilir.

Mevcut binalarda yeni bir asansör tesisi için yer bulmak çok önemlidir. Hele klasik çözümlerin gereksinim duyduğu makina dairesi için yer bulmak daha da zordur. Yer bulma probleminin yanısıra bunu inşa etmek için de ekstra bir masraf söz konusu olmaktadır.

Makina dairesiz asansörler için tek gereksinim asansör boşluğunun yerini tespit etmektir.

Mevcut binalarda çoğu zaman daha düşük besleme akımları olmakta ve klasik sistemlerin gereksinim duyduğu akım düzeyine çıkartmak veya yeniden sağlamak oldukça masraflı olmaktadır. Örnek olarak 630 kg makina dairesiz asansörler bir asansör sadece 16 A sigorta gerektirirken, eşdeğer bir hidrolik asansör yaklaşık 50 A sigorta gerektirmektedir.

Tüm bunlara ilaveten hızlı bir şekilde monte edilebildiğinden zamandan da önemli ölçüde tasarruf edilir, daha da önemlisi normal inşaat programı ile çıkmayacağı için inşaatçıların serbestçe çalışmasına yardımcı olur. Klasik tahrikli bir asansörü ele alalım; bu tip asansörler bir makina dairesine ihtiyaç duyar ve nerede olursa olsun bu makina dairesinin asansör firmasının binaya girmeden inşaa edilmesi gerekir.

Kaldırma kapasitesi yüksek olan asansörlerin motorlarının şantiye vinci vasıtası veya insan gücü ile yerine taşınması gerekir ki bu işlem genellikle normal inşaat programı ile çakışır.

Makina dairesiz asansörler için hiçbir şekilde vince gereksinim duyulmaz. Makina dairesinin yapılmasını beklemek gibi bir zorunluluk da yoktur.

Makina dairesiz asansörlerin inşaatçıya sağladığı diğer bir avantaj, montaj için gerekli iskelenin kurulmasına gerek olmamasıdır. Montajı önceden tamamlanmış olan asansör, inşaat süresince nakliye işlerinde kullanılabilir.

Bu kavramın önem kazandığı bir başka husus da, daha iyi bir çalışma güvenliği sağlamasıdır. Karmaşık geçiş iskelelerine veya merdivenlere ne montaj esnasında ne de uzun vadeli bakım sırasında gereksinim duyulur.

İşte tüm bunların sırrı makine dairesiz asansör kavramını bir gerçeğe dönüştüren ve ekonomik bir gerçek yapan yeni tip bir kaldırma ünitesidir.

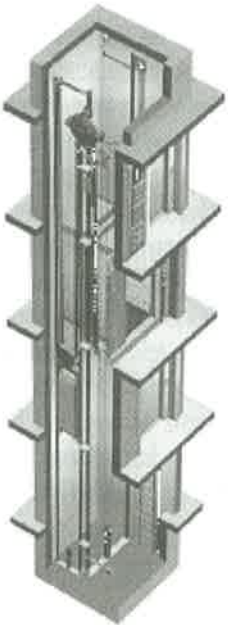
Dişlisiz senkron motor adındaki yeni ve benzeri olmayan dişlisiz kaldırma ünitesi sayesinde makina dairesi ortadan kalkmaktadır. Bu yeni makinanın tork gücü yüksek, devir sayısı düşük olduğundan redüktör dişlisine gerek yoktur. Ünite bir disk şeklinde olup, asansör boşluğunda, asansör kabinine ait 2 adet kılavuz rayından bir tanesinin arkasına sığabilecek kadar incedir ve klasik tahrikli bir makinanın yarısından daha az bir ağırlığı vardır.

Dişlisiz senkron motor yüksek katlı binalarda kullanılan yüksek hızlı asansörlerde olduğu gibi, dişlisiz makinası ile, sarsıntısız ve yumuşak kalkış-duruşları, sessiz ve titreşimsiz çalışması ile eşsiz bir seyir konforu, 10 mm'den az seviyeleme hassasiyeti ile özellikle yaşlılar ve özürülüler için uzun vadeli bir güveni garanti etmektedir.

•Yeni asansör jenerasyonunda benimsenen adı geçen "asenكرون aksiyel motor" teknolojisi dünya çapında yer tasarrufunun ön planda tutulduğu endüstriyel otomasyon ve robot uygulamalarında uzun yıllardır güvenle kullanılmaktadır.

•Dişlisiz senkron motor adındaki güç ünitesi klasik traksiyonlu makinalara oranla hemen hemen iki misli daha verimlidir. Aşağıda verilen tabloda da görüleceği üzere aynı güç ünitesi hidrolik tahrikli ünitelere oranla üç misli verim artışı sağlamakta olup, buna karşılık % 60 oranında daha az enerji tüketmektedir. Bu da yıllık bakım masraflarının yarısına eşit miktarda tasarruf imkanı sağlamaktadır.

•Hidrolik tahrikli asansörlerden farklı olarak sistemin yağ gereksinimi olmadığından, çevresel kirliliğe neden olabilecek hiçbir atık maddesi yoktur.

ÖZELLİK	HİDROLİK	HALATLI ÇİFT HIZLI	DIŞLISİZ SENKRON MOTOR
Hız (m/s)	0.63	1.0	1.0
Yük (kg)	630	630	630
Motor gücü(kW)	11	5.5	3.7
Ana sigorta (A)	50	35	16
Enerji Tüketimi (kWs/y)	7200	5000	2400
Isı kaybı (kW)	4.3	3.0	0.6
Yağ gereksinimi (lt)	200	3.5	0
Ağırlık (kg)	650	430	230
Tipik gürültü düzeyi (dBA)*	65-70	65-70	50-55
Makina dairesi (m ²)	5	12	0

*Makina dairesinden 1 m mesafede ölçülen

DIŞLISİZ SENKRON MOTOR'UN KARAKTERİSTİKLERİ:

BÜYÜKLÜK VE AĞIRLIK

Önceleri, yüksek katlı binalar, hidrolik redüktörlü ve redüktörsüz asansörlerin hepsi yer alacak şekilde donatılmakta idi. Değişik ürünlerle ortaya çıkan teknik ve finansal kısıtlamalar değişik teknolojilerin bir arada kullanılmasını zorunlu kılmakta idi.

Bu zorunluluk neticesinde, birbiri ile uyum sağlayamayan, değişik performans karakteristiklerine sahip değişik teknolojiler bir arada kullanılıyordu. Bu yeni teknoloji ile, ilk kez düşük hızlardan yüksek hızlara ve yüklere kadar tüm asansörlerde redüktörsüz tahrik teknolojisini kullanmak mümkün hale gelmiştir.

Dişlisiz senkron motorun kompakt olmasını sağlayan eşsiz aksiyel yapısıdır. Güç/tork oranı geleneksel makinelere göre 2 kat daha fazladır.

Örneğin, kaldırma kapasitesi 1.800 kg olan, 8 m/s hızlı geleneksel DC veya ACVVVF bir makinenin ağırlığı 5.500 ila 6.000 kg iken aynı özelliklerdeki bir dişlisiz senkron motor ünitesinin ağırlığı yaklaşık 2.600 kg'dır.

8 m/s'lik 4.500 kg kaldıracı geleneksel çift katlı makine yaklaşık 12.000 kg gelirken, yine aynı özelliklerdeki dişlisiz senkron motor ünitesinin ağırlığı yaklaşık 5.500 kg. gelmektedir.

Dişlisiz senkron motor ünitesinin motorlu tahrik kasnağı ile entegre edilmiştir. Bunun sonucunda daha az yer gerektiren yassı disk şeklinde bir makine ortaya çıkmıştır.

VERİMLİLİK VE GÜÇ FAKTÖRÜ

Redüktör ve hidrolik aralığı: Düşük hızlı uygulamalarda dişlisiz senkron motor ünitesi, redüktör tahriki makineler ve hidrolik üniteler ile yer değiştirmiş böylece ortaya çıkan verim kayıpları ortadan kalkmıştır.

Dişlisiz senkron motorun senkron daimi mıknatıslı motoru sayesinde motor kaymalarından ve rotordaki manyetik kayıplardan oluşan elektriksel kayıplar da ortadan kalkmıştır.

Dişlisiz senkron motor ünitesinin getirdiği enerji tasarrufları dişli makinelerle oranla yaklaşık %50, hidrolik ünitelere oranla yaklaşık %60 daha fazladır.

Redüktörsüz aralığı: Yüksek verimliliğin yanısıra, dişlisiz senkron motor daimi mıknatıslar sayesinde çok yüksek güç faktörüne sahiptir. ACVVVF redüktörsüz motorun $\cos\phi$ 0.75-0.85 değerlerinde iken, dişlisiz senkron motorda $\cos\phi$ 0.95 lere kadar çıkabilmektedir. Motordaki sıfır kayma kayıpları ile birleştirildiğinde konvansiyonel redüktörsüz makinelerle oranla ortaya çıkan verimlilik avantajları bu durumun en iyi şekilde açıklamaktadır. %93'lere varan motor verimliliği sayesinde dişlisiz senkron motor asansörleri benzer yüksek verimli VVF makinelerle oranla %35 daha az enerji gerektirir.

Dişlisiz senkron motor verimliliği ve $\cos\phi$ avantajları:

- Enerji maliyetlerinden tasarruf, hidrolik ünitelere oranla %60, redüktörlü ünitelere oranla %50, VVF redüktörsüz ünitelere oranla %35 (toplam gerekli işletim enerjisinin)
- Dişlisiz senkron motor düşük ısı kayıpları nedeniyle, makine dairesinin havalandırma maliyetlerinden tasarruf.
- Makine dairesi beslenme, acil güç jeneratörü ve ana sigorta maliyetlerinden tasarruf.

Konvansiyonel asansörlerde makina dairesinde yer alan kumanda tablosu ilk makina dairesiz asansörlerde en üst kat kapısının hemen yanında hazırlanan nişin içerisine monte edilmiştir. Daha sonraki modellerde, kumanda tablosu da kuyu içerisine alınmış olup, en üst kat duvarında sadece bir izleme ve kurtarma paneli bırakılmıştır.

Bu ileri teknoloji sayesinde kaldırma ünitesinin tamamı ve kumanda tablosu standart boyutlu bir asansör boşluğu içine yerleştirilebilmektedir.

Sonuç olarak makina dairesiz asansörler asansör teknolojisinde büyük bir aşamadır, avantajları ise şu şekilde özetlenebilir:

- İnşaat maliyetlerini en aza indirir,
- Mimari serbestlik sağlar,
- Binalarda yer kazandırır,
- Enerjide ekonomi sağlar,
- Mükemmel seyir konforu sağlar,
- Çevre dostudur.

İŞÇİ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ (İSG) KONUSUNDA YÜRÜRLÜĞE YENİ GİREN YÖNETMELİKLER (2)

C-3) "İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulları hakkında Yönetmelik" ile yapılan değişiklikler:

"İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulları Hakkında Yönetmelik" in 5' inci maddesi gereğince, daha önce toplam 7 adet kişiden ibaret olan İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulları, artık 8 adet kişiden oluşacaktır. Yani eskiden bir adet olan işçi temsilcisi iki adet işçi temsilcisine çıkartılmış ve kuruldaki işçilerin sayısı arttırılmıştır. 4857 sayılı yeni İş Yasası' nın 80' inci maddesi ve bu yönetmeliğin 10' uncu maddesi gereğince **"İşverenler, iş sağlığı ve güvenliği kurullarında mevzuata uygun olarak verilen kararları uygulamakla yükümlüdür"**.

C-4) İşçi ve Temsilcilerinin Hakları:

C-4-1) İşçi ve temsilcileri, risklerin giderilmesine yönelik önerilerde bulunma ve gerekli tedbirlerin alınmasını isteme hakkına sahiptir.

C-4-2) İşçi ve temsilcileri, bu görevlerini yürütmeleri nedeniyle dezavantajlı duruma düşürülemez,

C-4-3) İşveren, bunlara görevlerini yerine getirebilmeleri için her türlü olanağı sağlar, ücret kaybı olmadan çalışma saatleri içinde yeterli zamanı verir,

C-4-4) Bunların, işyerinde İSG konusunda yeterli önlemler alınmaması halinde, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (ÇSGB)' na başvurma hakkı vardır.

C-4-5) İşçi temsilcilerinin, işyerinde yetkili makamların yaptığı denetimler sırasında görüşlerini bildirme hakkı vardır.

C-5) İşyerlerinde İş Güvenliği Uzmanı istihdam edilmesi:

C-5-1) 4857 sayılı yeni İş Yasası'nın 82' nci maddesiyle getirilen önemli bir hüküm, İSG Kurulu kurulacak işyerlerinde, İSG konusunda bir veya daha fazla mühendis ve teknik eleman görevlendirilme zorunluluğudur.

C-5-2) Bu maddeye dayanılarak çıkarılmış bulunan, **"İş Güvenliği İle Görevli Mühendis V e y a T e k n i k Elemanların Görev, Yetki Ve Sorumlulukları İle Çalışma Usul Ve Esasları Hakkında**

Yönetmelik" de ise bu görevli **"İş Güvenliği Uzmanı"** olarak tarif edilmiştir. İş Güvenliği Uzmanı, mühendis veya teknik eleman olabilmektedir. Ancak bunların ÇSGB (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı) tarafından sertifikalandırılması gerekmektedir. İş Güvenliği Uzmanı olabilecek mühendisler, çeşitli mühendislik meslek branşlarından mühendis veya yüksek mühendis diplomasına sahip olanlardır. İş Güvenliği Uzmanı olabilecek Teknik Elemanlar ise Üniversitelerin; iş sağlığı ve güvenliği bölümleri, kimyagerlik, fizik, jeofizik ve jeoloji bölümleri ile Teknik Eğitim Fakültelerinden mezun olanlardır.

C-5-3) Bu uzmanlar A, B ve C sınıfı olmak üzere üç ana grupta toplanmaktadır. A sınıfı uzmanlar I, II, III, IV, V, B sınıfı olanlar I, II, III, IV, C sınıfı olanlar ise sadece I, II ve III' üncü risk grubuna ait işyerlerinde yetkili olacaklardır. ÇSGB' da 3 yıl İSG denetimi yapan Mühendis İş Müfettişleri ile Bakanlık İş Sağlığı ve Güvenliği Merkezi Müdürlüğünde iş sağlığı ve güvenliği alanında en az on yıl çalışmış mühendis veya teknik elemanlara herhangi bir şart koymaksızın, istemeleri halinde A sınıfı İş Güvenliği Uzmanlık belgesi verilecektir.

C-5-4) İşyerlerinde bu özellikte eleman olmaması halinde, işveren dışarıdan part time olarak, işyeri hekimlerinde olduğu gibi İş Güvenliği Uzmanı çalıştırmakla yükümlü olacaktır. Bunun anlamı ise, uzun bir zamandan beri iş hayatında uygulanmakta olan "İSG Danışmanlık Hizmetleri" nin alınmasıdır.

C-5-5) Bu düzenleme ile çalışma hayatındaki büyük bir eksiklik giderilmiş, şimdiye kadar bir zorunluluk olmadan istihdam edilen **"İş Güvenliği Mühendisleri veya Görevlileri"** ile **"İş Güvenliği Danışmanları"** nın durumu açıklık kazanmış ve yasal bir temele oturmuştur.

C-5-6) 13.04.2004 tarih ve 25432 sayılı resmi gazetede, **"İş Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin Risk Grupları Listesi Tebliği"** yayımlanmıştır. İşyerlerinin risk grupları tespit edilmiştir. Bir işyerinde çeşitli işler yapılması durumunda, işyerinde yapılan asıl işin risk grubu esas olarak alınacaktır.

C-6) İşyeri Sağlık birimleri, işyeri hekimleri ve yardımcı sağlık personeli ile ilgili yenilikler:

Bilindiği gibi eski 1475 sayılı İş Yasası' nda İşyeri Hekimi istihdamı ile ilgili direkt bir madde yoktu. Bu husus Umumi Hıfzıssıhha Kanunu'nun 180' inci ve Sosyal

Sigortalar Yasası'nın 114' üncü ve İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü'nün ise 91' inci maddeleriyle tarif edilmiştir. Bu eksiklik 4857 sayılı yeni İş Yasası'nın 81' inci maddesi ile giderilmiştir. Bu maddede de bu konuda ilgili bir yönetmelik çıkartılacağı hükme bağlanmıştır. Bunun neticesinde **"İşyeri Sağlık Birimleri Ve İşyeri Hekimlerinin Görevleri İle Çalışma Usul Ve Esasları Hakkında Yönetmelik"** yürürlüğe girmiştir. Bu yönetmelikle getirilen yeni hükümler şunlardır:

C-6-1) İşyeri Hekimlerinin eğitim ve sertifikalandırılmasını ÇSGB, Tabip Odalarından alarak kendi yetkisine almıştır. Bundan sonra işyeri hekimlerinin eğitimi ,sınav ve sertifikalandırması ÇSGB tarafından yapılacaktır. Bu konuda bakanlık bünyesinde bir komisyon kurulacaktır.

C-6-2) İşyeri hekimlerinin mevcut ana görevleri olan işçilerin işe giriş ve periyodik kontrollerinin yapılması, ilk yardım, acil tedavi ,koruyucu sağlık hizmetlerine **rehabilitasyon hizmetleri** de eklenmiştir.

C-6-3) İşyerinde 50 ve daha fazla işçi varsa işveren bir **"Sağlık Birimi"** kuracak ve bu birimde bir veya daha fazla işyeri hekimi ile işyeri hemşiresi veya sağlık memuru istihdam edecektir. Yani işyeri hekiminin yanında yardımcı sağlık personelinin de bulunması şarttır.

C-6-4) İşyeri hekimlerinin görev süreleri, eski yönetmeliğe göre değiştirilmiştir. Bu hususta iki adet kriter vardır. Birincisi işyerinin bulunduğu risk grubuna göre görev süresi ve ikincisi ise her işçi için her yıl işçilerin sağlık kontrollerinin yapılması için ayrılan 30 dakikalık süredir. Bu iki süre toplanarak, hekimin çalışma süresi hesaplanacaktır. İşyerleri ise toplam 5 adet risk grubuna ayrılmıştır. Bu risk grupları her yılın Şubat ayında ÇSGB'daki bir komisyon marifeti ile tespit edilecektir. İşyeri hekimleri I risk grubundaki bir işyeri için ayda bir iş günü, II risk grubu için iki iş günü, III risk grubu için üç iş günü IV risk grubu için dört iş günü ve V risk grubu için beş iş günü işyerini ziyaret edecektir. Bu duruma göre ,örnek olarak 480 adet işçi çalıştıran ve V risk grubunda olan bir işyeri için, işyeri hekiminin çalışma süresi şöyle hesaplanacaktır. V risk grubu için beş iş günü, yeni $5 \times 7,5 = 37,5$ Saat, her yıl işçilerin sağlık kontrolleri için 30 dakika üzerinden yılda $480 / 2 = 240$ saat, ayda $240 / 12 = 20$ saat, toplam olarak $20 + 37,5$ saat = 57,5 saat/ay olacaktır. Eğer işyeri hekimi her hafta 5 gün geliyorsa, 4 haftadan 20 gün yapar, iki adet sarkan gün de ilave edilirse 22 gün yapar. Bu duruma göre işyeri hekiminin, her gün $57,5 / 22 = 2,61$ Saat veya 2 saat 36 dakika çalışma süresi olacaktır. Ayrıca işyerinde tedavi hizmeti verilmesi durumunda, bu hizmet için gerekli olan süre yukarıda

belirtilen sürelerle ilave edilecektir. Buradan çıkan netice şudur: **"Örneğin hekim her geldiğinde, birinci basamak SSK tedavi hizmetleri için bir saat zaman sarf ediyorsa, bu zaman yukarıda belirtilen sürenin içinde sayılmayacaktır"**.

C-6-5) Ancak, yönetmelik işyeri hekimlerinin tam gün çalışma hallerini de hükme bağlamıştır. Buna göre, I, II ve III risk gruplarında olup, 1000 işçi çalıştıran işyerlerinde işyeri hekimi tam gün olarak çalışacaktır. Ancak, IV ve V risk gruplarında ise tam gün hekim çalıştırma zorunluluğu 750 işçi olarak tespit edilmiştir. Eğer işçi sayısı bu sayıların üzerinde ise, yukarıda (C-5-4) maddesinde belirtilen kriterlere uygun yeteri kadar hekim ilave edilecektir.

C-6-6) Bu yönetmeliğe göre, işverenler yönetmelikte belirtilen özelliklere uyan işyeri hekimleri ile gene yönetmelik ekinde verilen "Hekim Sözleşmesi" ni yapacak ve sözleşmenin bir suretini ÇSGB İşçi Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğüne gönderecektir. Bu aşamada Tabip Odalarının onayının alınması bahis konusu değildir. Bütün işyeri hekimlerinin kayıtları bu Bakanlık tarafından tutulacak ve takip edilecektir. Haliyle, bu takip Bakanlık İş Müfettişleri tarafından yapılacaktır.

C-6-7) Bu yeni işyeri hekim sözleşmesinin, eskiden tabip odalarının işverenleri uygulamaya zorladıkları eski sözleşmeyle hiçbir benzerliği yoktur. Eski sözleşmeler, serbest yani kendi adına, part time çalışan hekimlere, sanki işverenin bir personeli imiş gibi ve hatta daha fazla haklar vermekteydi.

C-6-8) Bu yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce alınmış olan işyeri hekimliği sertifikaları geçerli olacaktır.

C-6-9) Sözleşmenin herhangi bir nedenle geçerliliğini yitirmesi halinde, bu durum taraflarca üç iş günü içinde Genel Müdürlüğe bildirilecektir.

C-6-10) Bütün bu hükümlere rağmen Tabip Odaları, yeni yıla girilmesi sebebiyle, işyerlerine daha önceden uygulamış oldukları evrakları göndermekte ve yeni ücret tarifelerini bildirmekte dirler. Bu konuda bir karmaşa yaşanmaktadır. Gerek eski ve gerekse yeni yönetmelikler, işyeri hekimlerinin ücretleri konusunda bir açıklık getirmemiştir. Meslek Odalarının, odalarına mensup meslek sahiplerinin ücret tarifelerini tespit etmek hakları vardır.

C-6-11) Ayrıca işyerinde asli görevler dışında, SSK 'ya yönelik birinci basamak tedavi hizmetlerinin yapılmasında devreye giren SSK Sağlık İşleri Müdürlüğü ile SSK Genel Müdürlüğünün hekimlere onay verirken, yeni çıkan bu yönetmelik hükümlerini göz önünde bulundurmaları ve ÇSGB İş Sağlığı ve Güvenliği Genel

Müdürlüğü ile temasa geçmelerinde, yanlış uygulamalar yapılmasını önlemek açısından büyük yarar vardır.

C-6-12) İşyeri hekimlerinin görevleri, yönetmeliğin 22'inci maddesinde kapsamlı bir şekilde tarif edilmiştir. İşyeri hekiminin tanzim edeceği form ve raporlar yeniden tespit edilmiştir. Bunlar aşağıda gösterilmiştir:

C-6-12-1) "Yıllık Çalışma Planı": Önümüzde bulunan yıl için, yapılması düşünülenler, kapsam ve tarihleri ile birlikte bu plana yazılacaktır. İşyeri Sağlık Birimi bu plana göre çalışacaktır.

C-6-12-2) "Yıllık Değerlendirme Raporu": Geçen yılın sağlık hizmetlerinin değerlendirildiği ve bu çalışmaların neler olduğunu izah eden bir rapordur.

C-6-12-3) "Yıllık Çalışma Raporu": İşçilere ait yapılan her türlü işe giriş, periyodik sağlık kontrolleri ile sağlık tahlil ve analizlerin içeriğini ve sayılarını belirten bir rapordur.

C-6-12-4) "İş Kazası Formu": Meydana gelen iş kazalarının İşyeri Hekimi ve İş Güvenliği Uzmanı tarafından müştereken incelenmesi neticesinde tanzim edilmesi gereken bir formdur. Amaç iki uzmanı, iş kazası incelenmesinde bir araya getirmektir.

C-6-12-5) "Meslek Hastalığı Formu": İşyerinde meydana gelen meslek hastalıklarının İşyeri Hekimi tarafından incelenmesi neticesinde, hekim tarafından

tanzim edilmesi gereken bir formdur.

C-6-13) Diğer taraftan, işyeri sağlık birimlerinde işyeri hemşiresi veya sağlık memuru istihdam edilmesi de yeni kurallara bağlanmıştır. Bu elemanların tarifi yapılmıştır. Bunların eğitim, sınav ve sertifikalandırılmaları ÇSGB' da kurulacak bir komisyon marifetiyle yapılacaktır.

C-6-14) Sağlık biriminde, tam gün çalışmak üzere en az bir işyeri hemşiresi veya sağlık memuru görevlendirilecektir. Ancak, I, II ve III risk gruplarında yer alan ve 500 ve daha fazla işçi çalıştırılan işyerlerinde her 500 işçi için tam gün çalışacak bir işyeri hemşiresi veya sağlık memuru görevlendirilir. IV üncü ve V inci Risk Gruplarında yer alan ve 350 ve daha fazla işçi çalıştırılan işyerlerinde her 350 işçi için tam gün çalışacak bir işyeri hemşiresi veya sağlık memuru görevlendirilir.

Bu yazıda bütün yönetmeliklerin ortak taraflarından bahsedilmiş, (A-1) (A-2) ve (A-3) maddelerinde belirtilen üç adet ana yönetmelikle ilgili açıklayıcı bilgiler verilmiştir. Öteki yönetmelikler, daha özel ve teknik konulara girmektedir. Çalışanların sağlık ve güvenlikleri için zararlı olan fiziksel ve kimyasal etkilere, işyeri ortamında bunlara ait müsaade edilen en yüksek değerlerinin, bunların zararlı etkilerinin azaltılması için alınması gereken sağlık ve güvenlik tedbirlerinin neler olduğu açık bir şekilde izah edilmiştir.

YANLIŞ NEREDE? YANLIŞ NEREDE? YANLIŞ NEREDE

e-posta: izmir@emo.org.tr

Yanlış Nerede bölümünün yeni sorusu yanda. Fotoğraftaki yanlışlıklara ilişkin yanıtlarınızı bekliyoruz.

Geçen Sayıda yer alan sorumuzun yanıtı "Doğru Nerede?" olabilirdi. İmar planına göre yol ve kaldırımlar belli olmadan tesis (ve inşaat) yapılamaz. Yol belli olmadan mevcut duruma göre aydınlatma direğinin dikilmesi yanlıştır. "Bir tesis mevcut iken yapılan diğer bir tesis diğerinin işleyişine zarar veremez." Bu nedenle elektrik direği kaldırılmadan inşaatın yapılması yanlıştır.